

ISSN 1231- 8825

życie

UNIWERSYTECKIE

www.zycie.amu.edu.pl

nr 4 (211)

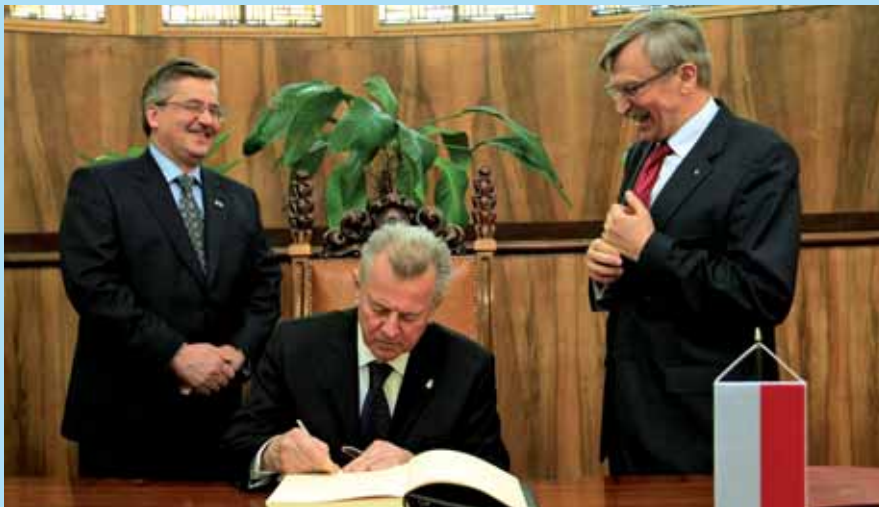
kwiecień 2011

Po raz czternasty
**„Uczymy się
od najlepszych”**

s. 28

Dwa bratanki

Z okazji Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej (23 marca) Bronisław Komorowski, prezydent Polski i Pál Schmitt, prezydent Węgier, złożyli wizytę w Poznaniu. Oficjalne uroczystości odbyły się w Auli UAM. Gości przyjął w swoim gabinecie prof. Bronisław Marciniak. Po krótkiej rozmowie obaj prezydenci wpisali się do książki pamiątkowej, a następnie udali się na obchody do Auli UAM. Po

przemówieniach Bronisław Komorowski i Pál Schmitt złożyli kwiaty pod pomnikiem Poznańskiego Czerwca. Zakład Ugrofinistyki Instytutu Językoznawstwa zorganizował 10 wykładów otwartych. W ramach uroczystości odbyła się również konferencja „Kontakty polsko-węgierskie, kontrastywne badania językoznawcze, literackie i kulturalne”.

„Hipolit” ich wyróżnił

Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego statuetką z wizerunkiem tego wybitnego Wielkopolanina wyróżnia - osoby z rozmaitych dziedzin życia społecznego i gospodarczego; obok polityków są i uczeni; obok artystów - biznesmeni, konstruktorzy, zarządcy.

Wszyscy jednak oni posiadają pewne cechy wspólne - mianowicie „zdrowy pragmatyzm, czujną trzeźwość, zmysł państwowy, wewnętrzną dyscyplinę i poszanowanie pracy organicznej, dobrze zorganizowanej”. To te cechy zaszczerpiał Wielkopolanom Hipolit Cegielski, prekursor cywilizacyjnego awansu Wielkopolski. Był nauczycielem, kupcem, redaktorem i wydawcą; wreszcie fabrykantem narzędzi i maszyn rolniczych. Potrafił porażkę zawodową przekuć w spektakularny sukces, przekształcając sklep z wyrobami żelaznymi w fabrykę, która wyrosła na symbol Wielkopolski i na trwałe wpisała się w historię naszego miasta, regionu i kraju.

Do grona, które swoim działaniami potwierdzają ów wzorzec, dołączyły dwie kolejne, osoby związane z UAM: prof. Marek Ziółkowski, wice-marszałek Senatu RP i Stanisław Wachowiak, kanclerz UAM. Statuetkę honorową Hipolita

i godność Lidera Pracy Organicznej prof. Ziółkowski odebrał z rąk dr. Mariana Króla 28 marca podczas kameralnego spotkania w gabinecie rektora, z udziałem JMR i prorektorów. Zaś 4 kwietnia, podobnie, w gronie zaproszonych gości, bliskich i przyjaciół, wśród których obecny był również Józef Oleksy - taki sam honor spotkał Stanisława Wachowiaka.

Wygłaszając laudację prof. Stanisław Lorenc powiedział m.in.: *Kanclerz Wachowiak jest człowiekiem o wielu zaletach. Jest przede wszystkim człowiekiem czynnym i skutecznego działania. Wielokrotnie dał temu wyraz podczas ośmiu tysięcy dni i nocy pełnienia swojej funkcji, w ciągu którego to czasu UAM z kilkunastotysięcznej uczelni przekształcił się w uniwersytet, w którym nauki pobiera 55 000 młodych ludzi.* len

4 | WYDARZENIA

- Kalendarium

5 | KONFERENCJE

- Pomędzy językami
- Polsko-niemiecka debata o przyszłości uczelni

6 | WYDARZENIA

- Nagrody ministra dla naukowców UAM
- Wspólny kierunek
- Stypendium z Wyboru
- Zamień szare na złote
- U nas się kręci!

8 | STRATEGIE NIEZALEŻNE

- Na nauce najlepiej znają się naukowcy

9 | MY W UE

- Europa dla każdego
- Tak! Pomagam
- Start zdolnych

10 | REKTORSKIE CZWARTKI

- Mój drugi uniwersytet
Z prof. Bronisławem Marciniakiem, rektorem UAM, rozmawia Jolanta Lenartowicz
- Wino, kobiety, śpiew i znawcy antyku
- O. Jan Góra z krzyżem

12 | NOWELIZACJA

- Nowe prawo dla szkół wyższych

13 | INTERDYSCYPLINARNE

- Krok w przyszłość
- VitalnSilica - przedsiębiorczość akademicka na UAM

14 | PERSPEKTYWY

- Czego oczekują w roku 2011...

16 | PRZEŚWIETLANIE MŁODYCH

- Wątl młodzieńcy i niewyspane panny

17 | SPOTKANIA

- Trwa sztafeta pokoleń
- Na straży przestrzeni

18 | PRZED EGZAMINAMI

- Powtórka przed...

19 | PUNKT WIDZENIA

- Konferencja i widmo
- Konsultacje psychologiczne dla studentów

20 | KOBIETY W NAUCE

- Noblistka na Wydziale Chemii
- Ortografia dla koneserów

21 | BADANIA

- Pokochajmy topole!
Z dr Magdalena Krzesłowska z Zakładu Botaniki Ogólnej UAM rozmawia Maria Rybicka

22 | DALEKO I BLISKO

- Fortece Sudanu
- „Wiosna przyjdzie i tak”

23 | WYDARZENIA

- Odeszła wielka Maestra
- Piotr Orawski i jego lekcja muzyki

24 | NA SPORTOWO

- I liga... w przyszłym roku
- Sport i nauka: dobrana para

26 | DEKADA JUBILEUSZOWA UAM (2009-2019)

- Wielka Majówka UAM 2011

28 | FESTIWALOWO

- Po raz czternasty „Uczymy się od najlepszych”

30 | MUZYKA

- Aula koncertowa

31 | VERBA SACRA

- Modlitwa nad miastem

FOT. MACIEJ MĘCZYŃSKI

Dni Przedsiębiorczości Akademickiej - MTP

FOT. MACIEJ MĘCZYŃSKI

Przegląd książki naukowej w Bibliotece Uniwersyteckiej

Wydawca:

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Rektorat, 67-712 Poznań,
ul. Wieniawskiego 1

e-mail: redakcja@amu.edu.pl
www.zycie.amu.edu.pl

Redaktor naczelny:

Jolanta Lenartowicz, jolenmedia@gmail.com

Stali współpracownicy:

Teksty: Adam Barabasz,
Danuta Chodera-Lewandowicz, Filip Czekala,
Marcin Krupka, Marcin Piechocki,
Romuald Połczyński, Maria Rybicka
Zdjęcia: Maciej Męczyński, Maciej Nowaczyk
fotouam@amu.edu.pl

Adres redakcji:

61-701 Poznań, ul. Fredry 10

Biuro redakcji: Marta Dzionek

Zdjęcia na okładkach: Maciej Męczyński

Korekta: Maria Rybicka

Opracowanie graficzne: Agata Rząsa

Druk: DRUKARNIA GEOKART

36-007 Krasne 178 a

Kalendarium

- Prezydent Piły Piotr Głowski w dniu 5 marca przyznał prestiżową nagrodę SYRIUSZA 2011 Zamiejscowemu Ośrodkowi Dydaktycznemu UAM w Pile. Uzasadniając przyznanie nagrody podkreślił możliwości, jakie nasza uczelnia otwiera przed młodzieżą z Piły, tworząc ośrodek zamiejscowy właśnie w ich mieście. Nagroda ma wymiar symboliczny - Syriusz jest najjaśniejszą gwiazdą nieba, którą możemy zobaczyć z praktycznie każdego punktu na kuli ziemskiej. Przesłaniem nagrody są słynne słowa Seneki - per aspera ad astra. Wyróżnienie przyznawane jest przez prezydenta Piły, który w ten sposób honoruje firmy, osoby, wydarzenia oraz inwestycje, które w szczególny sposób przyczyniły się do rozwoju i promocji miasta.
- W marcu 2011 r. przypadła 150. rocznica śmierci ukraińskiego poety Tarasa Szewczenki. W całokształt przedsięwzięć, upamiętniających postać poety, wpisały się również Dni Tarasa Szewczenki w Zakładzie Ukrainistyki UAM.
- Pierwszym wydziałem, który ma swój własny program informacyjny, jest na naszej uczelni Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa. Flesz - tak nazywa się nowy program - tworzą sami studenci. Jego ideą jest informowanie o bieżących wydarzeniach z życia wydziału. „Flesz” publikowany będzie co poniedziałek na stronie www.wnpid.amu.edu.pl/flesz
- W lutym 2011 roku Instytut Filologii Polskiej przystąpił do realizacji międzynarodowego projektu E-LOCAL (Electronically Learning Other Cultures And Languages) w ramach działań Lifelong Learning Programme - Key Activity 2 Languages, finansowanego przez Komisję Europejską. E-LOCAL będzie realizowany w ciągu dwóch lat, począwszy od stycznia 2011. Projekt kosztuje 383 451 euro. W programie, koordynowanym przez uniwersytet w Bolonii, bierze udział sześć europejskich uniwersytetów (Bolonia - Włochy; Coimbra - Portugalia; Debrecen - Węgry; Leuven - Belgia; Rovaniemi - Finlandia; UAM) oraz trzy szkoły średnie (ITCS Rosa Luxemburg - Bolonia, TÁG Tóth Árpád - Debrecen i Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Charlesa de Gaulle'a - Poznań). Celem projektu jest nauczanie on-line języków: fińskiego, niderlandzkiego, portugalskiego, polskiego, węgierskiego i włoskiego oraz wprowadzenie młodych ludzi w kulturę narodu, którego język poznają.
Więcej informacji o projekcie na stronie:
www.e-localproject.eu
- Biuro Informacji i Promocji UAM oraz Collegium Europaeum Gnesense zapraszają do obejrzenia wystawy „Uniwersytet na Zamku”, która eksponowana będzie od 14 marca do 15 maja w holu głównym Collegium Europaeum Gnesense. Uroczyste otwarcie wystawy odbyło się w dniu 17 marca i towarzyszyło X Gnieźnieńskim Targom Edukacyjnym. Wystawa obrazuje, w jaki sposób funkcjonował na Zamku w początkach swego bytu utworzony w 1919 roku Uniwersytet Poznański.
- W dniach od 23 marca do 14 kwietnia br. Ośrodek Alliance Française przy UAM zaprasza na imprezy XXI Dni Kultury Francuskiej i Frankofonii. W ramach Dni odbędą się wykłady, spotkania, konkursy i wystawy. Program znaleźć można na stronie www.amu.edu.pl/alliance
- 30 marca odbyło się spotkanie studentów z władzami rektorskimi UAM. Celem spotkania było omówienie bieżącej sytuacji uczelni oraz planów działań władz rektorskich w nadchodzącym okresie.
- Koło Naukowe Stosunków Międzynarodowych Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM zorganizowało w dniach od 31 marca do 1 kwietnia Ogólnopolską Studencką Konferencję Naukową „Bezpieczeństwo energetyczne - kluczowe zagadnienie stosunków międzynarodowych w XXI wieku?”
- 31 marca w Kolegium Europejskim UAM w Gnieźnie odbyła się po raz kolejny Noc Uniwersytetu. Na ten niesamowity wieczór studenci zaplanowali mnóstwo atrakcji. Studenckie świętowanie rozpoczęła wykład dr Grażyny Gajewskiej o początkach ruchu feministycznego i działalności sufrażetek. Studenci starali się przybliżyć wszystkim uczestnikom Nocy kulturę i obyczaje Anglii, Niemiec, Hiszpanii i Ukrainy. Osiągnięcia prezentowały też nowo powstałe Koła Naukowe. Otwarty został pokój subkultur, cieszący się dużym zainteresowaniem.
- O tym, jak bardzo przedsiębiorczy są studenci z Wielkopolski, świadczy stale wzrastająca liczba uczestników Poznańskich Dni Przedsiębiorczości Akademickiej. Dotychczas odbyło się sześć edycji PDPA (pierwsza w 2004 roku). Organizatorzy starają się, aby wiedza ekspertów i przedstawicieli instytucji oraz doświadczenie praktyków biznesu spotykały się z oczekiwaniem studentów, absolwentów, doktorantów, pracowników naukowych i przedsiębiorców. Uczestnicy tegorocznych PDPA mogli uczestniczyć w panelach dyskusyjnych oraz w bezpłatnych warsztatach. Organizatorami byli InQbator Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego Fundacji UAM, Poznań, Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii UAM, Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Szczegóły: www.pdpa.pl. Projekt uzyskał dofinansowanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach przedsięwzięcia „Kreator innowacyjności. Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”. Inicjatywa była współfinansowana z budżetu miasta.
- Instytut Filologii Polskiej oraz Stowarzyszenie „Nowa Humanistyka” byli organizatorami kwietniowej interdyscyplinarnej ogólnopolskiej konferencji pt. „Seksualność w zwierciadle humanistyki”. Konferencja adresowana była do studentów, doktorantów i specjalistów dyscyplin humanistycznych i pokrewnych. Spotkanie należy do cyklu sympozjów, których celem jest spojrzenie na zjawiska obecne w kulturze i sztuce przez pryzmat różnych dyscyplin humanistycznych.

Pomiędzy językami

W dniach poprzedzających obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, którego gospodarzem w 2011 roku był Poznań, na UAM odbyła się międzynarodowa konferencja „Pomiędzy językami Europy Środkowo-Wschodniej”, współfinansowana przez Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

Ambasador Węgier odznaczył profesorów UAM

FOT. ZK MACIEJ MĘCZYŃSKI

Konferencja zorganizowana została przez trzy zakłady UAM: Zakład Filologii Ugrofińskiej, Zakład Infolingwistyki Instytutu Językoznawstwa oraz Pracownię Komparatystyki Literackiej Instytutu Filologii Polskiej. Współorganizatorami konferencji były również Uniwersytet im. Loránda Eötvösa w

Budapeszcie, Uniwersytet Masaryka w Brnie oraz międzynarodowa organizacja E@I ze Słowacji.

Na wykładach plenarnych wystąpili prof. Miklós Kontra, inż. Jozef Reinvert, dr Tomasz Wicherkiewicz, prof. Bogusław Bakula, prof. Csaba Kiss Gy, prof. Miloš Zelenka oraz prof. Tibor Žilka. Obrady kontynuowane były

w czterech sekcjach tematycznych: polityka językowa, powiązania językowe, kulturowe i literackie pomiędzy krajami Grupy Wyszehradzkiej, technologie informacyjno - komunikacyjne w nauczaniu języków obcych oraz komunikacja międzykulturowa.

Polsko-niemiecka debata o przyszłości uczelni

Doświadczenia niemieckich uczelni w finansowaniu szkolnictwa wyższego, a także ocena jakości kształcenia w Polsce i Niemczech były między innymi tematem dwudniowego spotkania rektorów z obu krajów, które odbyło się w Poznaniu.

Wspotkaniu uczestniczyło prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) oraz reprezentacja Konferencji Rektorów Niemieckich Szkół Wyższych (HRK).

Jak powiedziała na konferencji prasowej prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow, przewodnicząca KRASP, polscy rektorzy chcieli m.in. poznać doświadczenia swoich niemieckich kolegów odnośnie sprawy wspólnego opłacania studiów przez państwo i przez studentów. *Współfinansowanie wszędzie jest tematem drażliwym. Kiedy wprowadza się je w sytuacji, gdy wcześniej było pełne finansowanie studiów przez państwo, to tak jakby zabierano komuś przywileje. Jest ono jednak niezbędne, bo szkolnictwo wyższe jest*

coraz droższe i wymagania studentów są coraz większe. Tymczasem rządy nie mają więcej pieniędzy - powiedziała.

Jak wyjaśniła, współfinansowanie mogłoby zostać w Polsce wprowadzone wraz z uruchomieniem systemu stypendiów, kredytów i pożyczek dla studentów. W niemieckim systemie szkolnictwa wyższego system współfinansowania studiów funkcjonuje obecnie w kilku landach.

Doświadczeniami w tej kwestii, zdobytymi podczas współdziałania UAM z Viadriną, podzielił się rektor poznańskiego uniwersytetu prof. Bronisław Marciniak.

Jednym z zagadnień poruszanych w trakcie spotkania była też sprawa zróżnicowania uczelni wyższych i wyróżniania najlepszych jednostek

badawczych. Polscy rektorzy chcieli dowiedzieć się, jakie są doświadczenia niemieckich uczelni w tym zakresie. *Bolejemy nad tym, że polskich uczelni nie ma w pierwszej setce najlepszych uczelni na świecie. Jest tak dlatego, że nie ma wydziałów, jednostek, które są naukowo wybitne. Cel jest taki, by stworzyć na polskich uczelniach jednostki z wybitnymi uczonymi, wyjątkowo dobrym wyposażeniem. Takich centrów z czasem ma w Polsce przybywać* - wyjaśnił prof. Adam Hamrol, wiceprzewodniczący KRASP. Jak dodał, pierwsze takie jednostki będą, zgodnie ze znowelizowaną ustawą o szkolnictwie wyższym, wyróżniane od przyszłego roku. Będą one mogły liczyć na specjalne finansowanie badań naukowych.

Nagrody ministra dla naukowców UAM

Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego otrzymują najwybitniejsi naukowcy: autorzy nowych teorii i dzieł naukowych, które wpisują się w światowy kanon oraz odkrywcy rozwiązań, przyczyniających się do rozwoju badań i nowych technologii. Przyznawane są w trzech kategoriach: badań podstawowych, badań na rzecz rozwoju społeczeństwa i na rzecz rozwoju gospodarki.

W gronie tegorocznych laureatów Nagród Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajdują się również pracownicy nauki UAM.

Najwyższe odznaczenie MNiSW za całokształt dotychczasowych prac badawczych otrzymał prof. dr hab. Jerzy Strzelczyk z Zakładu Historii Średniowiecznej w kategorii badań na rzecz rozwoju społeczeństwa.

Wręczono także nagrodę zespołową za osiągnięcia naukowe prof. dr hab. Bog-

danowi Marcińcowi, prof. UAM dr. hab. inż. Hieronimowi Maciejewskiemu, prof. UAM dr. hab. Cezaremu Pietraszkowi oraz dr. Piotrowi Pawluciuwi z Zakładu Chemii Metaloorganicznej za monografię pt. „Hydrosilylation. A Comprehensive Review on Recent Advances”.

Nagrodę indywidualną II stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymał prof. UAM dr hab. Andrzej Gałganek z Zakładu Stosunków Międzynarodowych za książkę

„Historia teorii stosunków międzynarodowych” i dr hab. Michał Januszkiewicz z Zakładu Semiotyki Literatury za pracę „Horyzonty nihilizmu. Gombrowicz - Borowski - Różewicz”.

Gala wręczenia nagród odbyła się 18 listopada 2010 roku w Warszawie w Centralnej Bibliotece Rolniczej, gdzie 120 lat temu swoje pierwsze badania prowadziła Maria Skłodowska-Curie.

na

Wspólny kierunek

Rektor UAM oraz rektor Uniwersytetu Ekonomicznego podpisali porozumienie w sprawie prowadzenia studiów na nowym kierunku: prawno-ekonomicznym.

FOT. MACIEJ MACZYŃSKI

Będzie on prowadzony na poziomie studiów jednolitych magisterskich, wspólnie przez Wydział Prawa i Administracji UAM oraz Wydział Ekonomii UEP. Absolwentom studiów nadawany będzie tytuł magistra.

Podpisane porozumienie jest początkiem starań, jakie obie uczelnie podejmą, aby w przyszłości móc wyposażyć studentów we wszechstronną wiedzę o ekonomiczno - prawnych aspektach funkcjonowania gospodarki rynkowej, czy przygotować przyszłych

absolwentów do podejmowania działań gospodarczych z uwzględnieniem ich wymiaru ekonomicznego i prawnego. Absolwenci kierunku prawno - ekonomicznego będą przygotowani do pracy na stanowiskach operacyjnych, analitycznych i menadżerskich w przedsiębiorstwach sektora prywatnego i publicznego, kancelariach radcowskich, organizacjach i instytucjach (publicznych i pozarządowych) w kraju i za granicą.

Agnieszka Kurka

Stypendium z Wyboru

Tak nazwano nową inicjatywę Fundacji Absolvent.pl, skierowaną do wszystkich studentów, uczących się w Polsce lub osób z polskim obywatelstwem, studiujących za granicą oraz absolwentów do roku od ukończenia studiów.

FOT. MACIEJ MIECZYŃSKI

Stypendium z Wyboru umożliwia spełnienie celów i marzeń edukacyjnych, osobistych i zawodowych studentów i absolwentów, którzy mają głowę pełną pomysłów, jednak brakuje im środków do ich realizacji. Dzięki konkursowi stypendialnemu ambitni młodzi ludzie mogą osiągać swoje cele, pokonując bariery finansowe. O tym, komu zostanie przyznane nawet do 5 tys. zł, decyduje otwarte głosowanie.

Stypendium z Wyboru to pierwszy na polskim rynku program stypendialny o takich kryteriach. Przyznanie środków nie zależy od wyników w nauce czy sytuacji materialnej uczestników. Decydują ich kreatywność, ambicja i determinacja w dążeniu do rozwoju zawodowego oraz liczba i wysokość głosów w otwartym głosowaniu internautów. Student/absolwent, zgłaszający się do programu, sam określa, ile pieniędzy potrzebuje i na jaki cel chce je przeznaczyć. Może to być na przykład nowy komputer, instrument muzyczny, bilet na studencką wymianę zagraniczną, kurs językowy, warsztaty albo czesne na wymarzonej uczelni - mówi Katarzyna Godlewska, prezes Fundacji Absolvent.pl.

Aby wziąć udział w Stypendium z Wyboru, należy dokonać aplikacji na stronie internetowej www.stypendiumzwyboru.pl.

Praca aplikacyjna to swego rodzaju list motywacyjny, w którym w jak najciekawszy sposób uczestnik powinien umotywić, dlaczego to właśnie on zasługuje na stypendium. Konieczne jest także określenie, o jaką kwotę chce się ubiegać (od 1 tys. zł do 5 tys. zł) oraz na jaki cel chciałby ją przeznaczyć. Aplikacja może mieć formę filmiku, eseju, wideo prezentacji, prezentacji czy montażu zdjęć.

Zamień szare na złote

Poznański Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości podejmuje nowy projekt o nazwie Staż Sukcesem Naukowca (SSN). Jest to projekt stażowo - szkoleniowy, realizowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet VIII: Regionalne kadry gospodarki, Działanie 8.2. Transfer wiedzy, Poddziałanie: 8.2.1: Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw.

Jego adresatami są pracownicy naukowcy i naukowo - dydaktyczni wielkopolskich uczelni wyższych i jednostek badawczo - rozwojowych, zatrudnieni na stanowisku asystenta, adiunkta lub profesora z jednej strony oraz wielkopolscy przedsiębiorcy z drugiej strony.

Celem projektu jest wsparcie transferu wiedzy w wielkopolskim środowisku nauki i biznesu poprzez budzenie motywacji naukowców do zakładania firm typu spin off/out oraz do komercjalizacji wiedzy naukowej w przedsiębiorstwach.

Projekt daje wymierne korzyści zarówno stażystom, jak i przedsiębiorcom. Pracownicy

wielkopolskich uczelni wyższych i jednostek badawczo - rozwojowych mogą zyskać wiedzę praktyczną poprzez pracę i codzienne obcowanie z działalnością w sferze biznesu. Przedsiębiorca zaś zyskuje pracownika, którego umiejętności i praca będą dla firmy wartością dodaną.

Więcej informacji na www.ssn.paip.pl

U nas się kręci!

Kto, jeżeli nie student, zna mocne strony uniwersytetu i potrafi przekonać do zainteresowania się naszą uczelnią? UAM zachęca swoich studentów do wzięcia udziału w konkursie na film, promujący UAM.

To doskonała okazja, aby połączyć reżyserskie pasje ze studencką fantazją i wiedzą z zakresu promocji. Zastanówcie się, w jaki sposób zaprezentować dobre strony naszej uczelni. A gdy już wpadniecie na pomysł, chwycicie kamerę i zrealizujcie go! Na autorów filmów, które szczególnie spodobały się jury, czekają nagrody: za I miejsce - 1 000 zł,

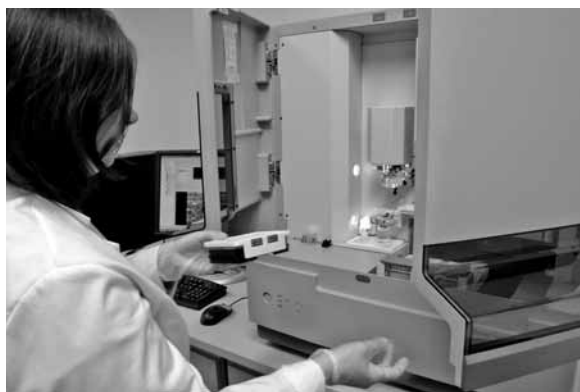
za II - 600 zł, za III - 400 zł. Uczestnikami konkursu mogą być wyłącznie studenci I i II stopnia studiujący w trybach: stacjonarnym lub niestacjonarnym UAM.

Film powinien trwać nie dłużej niż 3 minuty. Na prace konkursowe, zapisane w dwóch egzemplarzach: na płycie CD oraz DVD, czekamy do 30 kwietnia 2011 roku w siedzibie Biura Prasowego UAM, ul. Wieniawskiego 1, p. 315 C. Na płytach należy umieścić plik tekstowy zawierający dane uczestnika konkursu.

Dodatkowe informacje oraz regulamin konkursu znajdują się na portalu studenta strony www.amu.edu.pl

Na nauce najlepiej znają się naukowcy

Narodowe Centrum Nauki, zarządzane przez naukowe autorytety i w pełni niezależne od polityków, rozpoczęło z początkiem marca w Krakowie swoje funkcjonowanie.

FOT. ZK MACIEJ WĘCZYŃSKI

Przejmie ono odpowiedzialność za rozdział publicznych środków na pionierskie projekty badawcze. NCN opracuje też strategię rozwoju badań podstawowych w Polsce, wyznaczy priorytetowe dyscypliny, warunkujące cywilizacyjny rozwój kraju i stworzy programy badawcze ważne dla kultury i dziedzictwa narodowego. Aż 20 proc. swojego budżetu przeznaczy dla najbardziej utalentowanych młodych uczonych.

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to filar przeprowadzonej w 2010 roku reformy nauki. Zgodnie z duchem reformy, finansowanie badań podstawowych zostanie wyłączone z kompetencji ministra ds. nauki, dając autonomię finansową środowisku polskich uczonych. To naukowcy, a nie politycy, wiedzą bowiem najlepiej, jakie projekty badawcze dają Polsce największe szanse w globalnym wyścigu o naukowy sukces. Skupieni wokół NCN najlepsi polscy naukowcy rozdzielą środki w drodze otwartych i transparentnych konkursów, kierując się poziomem merytorycznym i wymiarem cywilizacyjnym prac badawczych. O granty NCN będą mogły się ubiegać zarówno instytuty naukowe i zespoły badawcze, jak i osoby fizyczne, prowadzące na własną rękę badania, które mogą stanowić w przyszłości przełom dla dotychczasowego stanu wiedzy. Narodowe Centrum Nauki opracuje też strategię badawczą dla kraju w obszarze badań podstawowych, wyznaczając kluczowe dla poszerzenia wiedzy i rozwoju kraju dyscypliny naukowe.

Wzorowane na European Research Council (Europejskiej Radzie Badań) Narodowe Centrum Nauki pozwoli na wprowadzenie w Polsce najnowocześniejszych standardów zarządzania finansami na naukę, ale też ułatwi polskim badaczom włączanie się do prestiżowych, międzynarodowych zespołów badawczych.

Polska - uruchamiając NCN - dołącza do elity europejskich państw, które już posiadają podobne, niezależne agencje, zarządzające publicznymi finansami na badania, takich jak Austria, Portugalia, Szwecja czy Niemcy. Doświadczenia zachodnich państw pokazały, że zarządzanie środkami publicznymi na badania przez autonomiczne gremia naukowe szybko podnosi jakość badań i wzmacnia ich konkurencyjność w Europie i świecie.

NCN wesprze też wybitne młode talenty - minimum 20 proc. rocznego budżetu przeznaczy na sfinansowanie badań, prowadzonych przez naukowców, rozpoczynających karierę badawczą. Polska jako pierwszy kraj w Unii Europejskiej zdecydowała się na tak szerokie i skuteczne systemowe wsparcie młodego pokolenia uczonych.

Dyrektorem NCN został prof. Andrzej Jajszczyk. Najważniejszym organem Narodowego Centrum Nauki jest 24-osobowa Rada, której przewodniczy **prof. Michał Karoński** (na zdjęciu).

Poinformował on, że jedną z pierwszych prac jakie rada już wykonała, było stworzenie katalogu 25 dziedzin nauki. W każdej z 25 dziedzin nauki, które rada określiła, będzie możliwe zdobycie czterech rodzajów grantów.

- Jeden rodzaj grantów będzie przeznaczony dla każdego, kto będzie miał pomysł na badania.
- Drugi typ to grant na badania realizowane we współpracy z zagranicznymi instytucjami.
- Trzeci, tzw. grant promotorski, będzie przeznaczony dla młodych ludzi, których promotorzy wystąpią o dofinansowanie ich badań, a finałem ma być doktorat.
- Ostatni grant będzie przeznaczony dla młodych doktorów, którzy nie ukończyli 35. roku życia i zrobili doktorat nie wcześniej niż pięć lat temu. *To jest grant na stworzenie warsztatu badawczego. To będzie grant pięcioletni i może być bardzo wysoki, nawet do miliona złotych. Dla biologa to będą laboratoria, dla humanisty to może być np. biblioteka* - tłumaczył prof. Karoński.

Wnioski będzie można składać do 15 czerwca. W tegorocznym budżecie zapisano dla NCN 305 mln zł. Resort nauki szacuje, że w 2012 r. centrum będzie miało do dyspozycji ok. 500 mln zł, w 2013 r. ok. 700 mln zł, a w 2020 ok. 1,5 mld zł. Ta kwota będzie wzrastać dzięki środkom, które budżet państwa zaoszczędzi na dotacjach statutowych dla jednostek naukowych. Od tego roku najslabiej ocenione jednostki naukowe mają dostawać dotację statutową nie przez cały rok, a tylko przez sześć miesięcy.

źródło: biuletyn MNiSW

Europa dla każdego

Ten portal powstał dla Ciebie. Tu poznasz swoje prawa, uzyskasz wskazówki i porady, ułatwiające poruszanie się i życie we wspólnej Europie - tak w Warszawie prezentowali portal jego twórcy. I wskazywali najczęściej zadawane pytania.

Na przykład z działu „Edukacja i młodzież” :

Chcę pójść na uniwersytet w innym kraju, ale tamtejsze władze wymagają, abym w tym celu przystąpił do egzaminu z języka. Czy mają do tego prawo?

Tak, właściwe organy mają prawo zażądać, abyś przystąpił do egzaminu z języka. Jednak takie przepisy powinno się stosować w sposób proporcjonalny i w miarę możliwości stosować odstępstwa od nich w celu uwzględnienia indywidualnych okoliczności np. jeżeli dana osoba pracowała lub mieszkała w kraju, w którym używa się danego języka.

Jestem Duńczykiem i chciałbym studiować w Niemczech. Tamtejsza uczelnia żąda ode mnie jednak opłacenia czesnego. Czy obywatele UE studiujący w innym kraju UE nie są zwolnieni z opłat za naukę?

Nie, przepisy UE nie zwalniają z płacenia czesnego! Jednakże stanowią one, że musisz być traktowany tak samo jak obywatele kraju, w którym chcesz studiować. W tym przypadku, jeżeli niemieccy studenci muszą opłacać czesne, ty również musisz to robić.

Czy stracę moje stypendium na pokrycie kosztów utrzymania, jeżeli wyjadę na studia za granicę?

Istnieje taka możliwość. Od rządu twojego kraju zależy, czy przyzna ci stypendium na pokrycie kosztów utrzymania, jeżeli wyjedziesz na studia za granicę. Dowiedz się, jakie przepisy obowiązują w tej kwestii. Jednak jeżeli twój rząd przyzna ci pomoc, będzie musiał zagwarantować, że zasady dotyczące kwalifikowania się do jej otrzymywania nie doprowadzą do nieuzasadnionego ograniczenia twojej swobody przemieszczania się.

Jestem Polakiem i właśnie skończyłem studia licencjackie w Polsce. Chciałbym rozpocząć studia magisterskie we Francji. Czy mogę otrzymać stypendium naukowe od Polski lub od Francji?

FOT. ARCHIWUM

Istnieje taka możliwość. Rządy krajów UE nie są zobowiązane do przyznawania stypendiów ani pożyczek studentom z innych krajów Unii. Nie mają też obowiązku wspierania swoich obywateli, którzy zdecydowali się na studia za granicą. Decyzje te są podejmowane przez każdy rząd niezależnie: w niektórych krajach stypendia na pokrycie kosztów utrzymania ograniczają swobodę studiowania za granicą. Skontaktuj się z władzami w obu krajach.

„Twoja Europa” - to nazwa portalu, który ma ułatwić poruszanie się po wspólnym rynku i korzystanie z możliwości nauki, pracy, leczenia itp. Dzięki inicjatywie Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego strona została rozbudowana, a niebawem będzie dostępna w 23 oficjalnych językach UE (obecnie jest dostępna w sześciu). Portal „Twoja Europa” (Your Europe) zawiera napisane bardzo przystępnie informacje o prawach obywateli Unii Europejskiej, adresy instytucji i organizacji świadczących pomoc oraz odnośniki do aktów prawnych. Jest doskonałą pomocą dla młodzieży, studentów, pracowników, konsumentów i przedsiębiorców. Aby przekonać użytkowników, że strona zawiera przydatne życiowo informacje, do części informacji dodano zakładki „Prawdziwa historia” opisujące przypadki ludzi, którym udzielano porady.

Tak! Pomagam

Proident Polska organizuje konkurs dla studentów uczelni i wydziałów artystycznych na projekt statuetki programu wolontariatu pracowniczego „Tak! Pomagam”. Patronem wydarzenia jest warszawski oddział Związku Polskich Artystów Plastyków (ZPAP). Warunkiem udziału w konkursie jest przygotowanie projektu i wykonanie modelu produkcyjnego statuetki oraz przesłanie tych materiałów do organizatora do 31 maja 2011 r. Na laureatów konkursu czeka nagroda główna w wysokości 3000 zł oraz trzy wyróżnienia po 1000 zł każde.

Agnieszka Krajnik
Więcej na www.takpomagam.pl

Start zdolnych

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej przyznała kolejne stypendia programu START przeznaczonego dla najzdolniejszych młodych badaczy u progu kariery naukowej. Dostają 28 tys. zł rocznie i mogą je przeznaczyć na co chcą. Z UAM stypendia otrzymali dr Marcin Adamczak (kulturoznawstwo), dr Paweł Łupkowski (filozofia), Krzysztof Mularski (prawo), dr Piotr Nowicki (chemia), dr Anna Olejniczak (chemia), Krystian Pyta (fizyka), Piotr Trocha (fizyka) i Bartosz Wiland (lingwistyka). Mamy więc 8 stypendystów. Dla porównania: UW - 24, UJ - 15, a Uniwersytet Wrocławski - tylko 2.

MAJ

Mój drugi uniwersytet

Z prof. Bronisławem Marciniakiem, rektorem UAM, rozmawia Jolanta Lenartowicz

Czy obejmując funkcję rektora znał pan, w swoim mniemaniu, uniwersytet?

Tak mi się wówczas wydawało. Teraz, po ponad dwóch latach, dostrzegam, jak z punktu widzenia zarządzającego całym uczelnianym mechanizmem wiedza ta była niepełna; jak codzienność nakazywała mi uczyć się, uczyć i uczyć. I to od prowadzenia rozmów z poszczególnymi pracownikami o sprawach dla nich najistotniejszych poczynając, poprzez negocjacje, zdobywanie środków, na planowaniu kończąc... Musiałem też bliżej poznawać pracowników. Uznałem wtedy, że na uniwersytecie taką ścieżką, zbliżającą do siebie uczonych i ich poglądy jest dyskusja, wymiana myśli.

I tak podjęto organizowanie „czwartków u rektora”?

Tak, rektor UAM zaprasza spośród grona profesorów grupę gości, których dobór zależy od tematu, wybranego na osnovę danego, czwartkowego spotkania. Chciałbym, aby stały się one nowym uniwersyteckim dobrym zwyczajem. Chodzi nam o to, żebyśmy ze sobą rozmawiali, żeby na wybrany, uniwersalny temat zabierali głos profesorowie z różnych dyscyplin. Żeby wymieniali myśli, poglądy i opinie, wzbogacając tym samym i siebie, i rozmówców. Do tej pory rozmawialiśmy o języku jako zwierciadle kultury, moderatorem był prof. Bogdan Walczak; o pięknie w nauce, który to temat prowadził prof. Jan Strzałko. Po raz trzeci debata toczyła się wokół zagadnienia, czym ma być uniwersytet: „świątynią mądrości”, do czego przekonywał prof. Zbyszko Melosik, czy precyzyjnie funkcjonującym przedsiębiorstwem, do której to koncepcji skłaniał się prof. Jacek Guliński. Czwartym tematem, który postanowiliśmy przedyskutować, będzie zagadnienie głosu; czym on jest? kanałem komunikacyjnym, instrumentem, narzędziem wywierania nacisku? Debatę prowadzić będzie prof. Szydysz. Każdorazowo zapraszam około 35 osób, co pozwala

utrzymać klubową atmosferę, służącą prawdziwej intelektualnej debacie. I każde ze spotkań ku mojemu zdziwieniu trwało... trzy godziny! Każdy starał się zabrać głos, przedstawić swój własny punkt widzenia. Tak to powstawał obraz wielowymiarowy, ścierały się sądy, rodziły wątpliwości...

Uniwersytet zdaje się być znakomitym miejscem dla takich debat, które są wymianą myśli i nie muszą służyć do przekonywania kogoś, werbowania, karcenia, czy nakłaniania.

Tak, tu chodzi o swobodną, nieskrepowaną wymianę myśli. Kiedyś to było normalne w środowisku uczonych. I popularne. Profesorowie znali się, spotykali, a jeśli pojawiał się jakiś znaczący fakt, publikacja czy odkrycie, wtedy o tym się mówiło powszechnie. Bo wszyscy na dany temat mieli swój pogląd, wszyscy w danym temacie na swój sposób się znali. Teraz my jesteśmy bardzo, bardzo rozproszeni, wyrażamy więc chociaż swoje zdanie w tej czy innej ważnej kwestii. Nie musimy mieć ostatniego słowa, bezwzględnej racji. Temu naukowe dysputy nie służą...

Służą jednakże szeroko pojętej integracji środowiska.

Tak. Cieszę się, że nasze czwartki stały się płaszczyzną intelektualnej integracji profesury; humanistów z przedstawicielami nauk ścisłych i przyrodniczych. Podejmowane tu tematy mają wspólny mianownik. Dotyczą one wszystkich, ale każdego w inny sposób.

Poruszane zagadnienia i dyskusje, które one wywołały, są na tyle ciekawe, że warto byłoby je utrwalić, uchronić przed zapomnieniem.

Nie wykluczam, że po jakimś czasie pomyślimy o tym.

Wróćmy do tematu „Świątynia mądrości, czy przedsiębiorstwo”. Jaki obraz powstał podczas debaty?

Takie wielowymiarowe spojrzenie potwierdziło to, co w mniejszym lub większym stopniu czujemy. Nie ma tu rozstrzygnięć jednoznacznych. Doszliśmy do wniosku, że uniwersytet, owszem, jest świą-

Wino, kobiety, śpiew i znawcy antyku

Czym był grecki sympozjon - wspólnota osób oddających się picu wina, element nieodłączny świata antycznego?

Odpowiedź na to pytanie przyniósł marcowy „Czwartek literacki”, tradycyjnie odbywający się w Pałacu Działyńskich przy Starym Rynku.

Motyw ucztowania w świecie greckim i rzymskim powracał w różnych odsłonach dyskusji, zatytułowanej "Wino, kobiety i śpiew... w antyku. Zrozumieć starożytnych", w której uczestniczyli badacze z Instytutu Filologii Klasycznej UAM: prof. Krystyna Bartoń, prof. Ewa Skwara oraz dr Mateusz Stróżyński pod przewodnictwem prof. Piotra Beringa. Płynęły opowieści o znaczeniu wina w zalotach, gdy Eros strąsając krople

wina ze skrzydeł rozpala miłość, o grach i konkursach towarzyszących ucztowaniu, o umiłających je heterach i aulecistkach, o proporcjach wina i wody, jakie należało zmieszać w kraterze, by po kolejnym wychylonym kielichu głowa i nogi nadal wiedziały, co robią - albo wręcz przeciwnie... Wszak, jak pisał Alkajos, „po to syn Semele dał śmiertelnikom wino, by o troskach mogli zapomnieć”.

Oprócz tych ludycznych elementów podkreślono jednak zupełnie inne aspekty antycznego ucztowania. W Grecji sympozjon był bowiem również wspólnotą religijną, literacką, polityczną, pełnił funkcje wychowawcze. Składały się nań rzeczy poważne i rzeczy wesołe. Uczestnicy spotkania (w Grecji wyłącznie mężczyźni) debatowali nad rzeczywistością, prowadzili agony

retoryczne i poetyckie, roztrząsali kwestie filozoficzne. Literackie powiązanie uczt z filozofią jest zasługą Platona, który nie tylko umieścił w takim pejzażu Sokratesowe rozważania o naturze miłości, ale też poświęcił jedną z ksiąg „Praw” zasadom należytego picia wina. Wszelkobność winnych wątków we wszystkich gatunkach literatury starożytnej dowodzi, że napój ten był równie wszechobecny we wszelkich sferach życia starożytnych Greków i Rzymian. Nic zatem dziwnego, że przypisywano mu najróżniejsze, nieraz skrajne właściwości - wino rozjaśniało umysł, ale rozpalało też emocje; było nieodzowne w kultach religijnych przy składaniu ofiar, jednak w komedii stawało się domeną niewolników i starych stręczycielek; zastępowało pocałunek, gdy kochankowie przykładali kolejno usta

tynią nauki, ale jako organizm wielce skomplikowany zarządzany być musi tak profesjonalnie, jak wielobranżowe przedsiębiorstwo.

I stąd konieczność stałej nauki, o której wspominał pan na wstępie.

Tak. Dzięki tym „studiom” znam uniwersytet lepiej. Już lepiej. Wciąż jeszcze pojawiają się sprawy i problemy, które zaskakują. Do rektora trafiają najtrudniejsze ze spraw ludzkich. Trzeba je przed rozstrzygnięciem dokładnie poznać. A więc słuchać, rozmawiać, dociekać.... Mówiąc krótko, przeżywam obecnie swój drugi uniwersytet!

Aż kusi, żeby zapytać, skąd brać na to czas.

Praca rektora nie kończy się z wybiciem na zegarze umownej godziny... A spośród wielu zadań trzeba wybierać. Ustalać czas dla „rektorowania”, dla rodziny (którego jest niestety coraz mniej), dla nauki, dydaktyki, uczniów - doktorantów, którzy też muszą teraz być bardziej samodzielni, lepiej zorganizowani...

Zarządzanie kadrami, pracownikami, to ważny tor działań rektorskich. Nie jedyny jednak. Inne to zapewnianie uczelni właściwych do jej działań i ambicji warunków. A te się zmieniają. Trzeba być otwartym, reagować odpowiednio.

To trudne?

Nielatwe. Ale zmianom wychodzimy naprzeciw. To na naszym uniwersytecie Senat tak rozsądnie dyskutował nad projektem nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym, że w oparciu o wypracowane tu wnioski powstały uchwały konferencji rektorów KRUP i KRASP, dalej przedstawiane na forum parlamentu. Ostatnio podjęliśmy tą samą drogą (Senat UAM, konferencje rektorów) działania dotyczące poprawy uposażenia pracowników uniwersyteckich.

Ważna jest też infrastruktura, jaką dysponuje uczelnia. W tej mierze nasz uniwersytet ma się czym pochwalić.

Tak, to prawda. Najlepiej zaświadcza o tym rozwój Kampusu Morasko. Ale nie tylko. Podejmuje się kroki, aby zmniejszać dystans między „bogatą Północą a biednym Południem” - jak mówią niektórzy. Nowe oblicze zyska kampus na Szamarzewie, Collegium Historicum, Novum, Nieszawska. Trwają gorączkowe przygotowania do „operacji odmładzających”, które trzeba wykonać sprawnie i szybko, by właściwie spożytkować wakacje i nie wyłączać obiektów z funkcjonowania w trakcie roku akademickiego. Ustalamy wszystko krok po kroku, jak przed wielką bitwą... Chcemy jak najwięcej zrobić do czasu czterechsetnej rocznicy powołania uniwersytetu w Poznaniu!

O. Jan Góra z krzyżem

dokładnie w tym samym miejscu na brzegu pucharu, lecz wypite w nadmiarze odkrywało szpetotę kobiet; zmieszane z wodą sprzyjało dobremu nastrojowi wykwintego grona towarzyszy, czyste - stawało się oznaką barbarzyństwa... Dzięki tej różnorodności winnych kontekstów marcowy „Czwartek literacki” przypominał wędrówkę po dobrze zaopatrzonej piwnicy, pełnej omszałych butelek z dobrych roczników, o rozmaitych barwach i niepowtarzalnych smakach. Kto by chciał ich popróbować, niech sięgnie po twórczość Anakreonta, Owidiusza czy Atenajosa. Na pewno się rozsmakuje.

Monika Miazek-Męczyńska

Prezydent RP uhonorował o. Jana Górę Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, drugim najwyższym cywilnym polskim odznaczeniem państwowym, za wybitne osiągnięcia w kształtowaniu postaw patriotycznych i moralnych młodzieży oraz dokonania w pracy duszpasterskiej. Ceremonia wręczenia odbyła się 25 marca br. w Pałacu Prezydenckim, a dokonał jej szef Kancelarii Prezydenta RP Jacek Michałowski.

Dominikanin o. Jan Góra zasłynął w całej Polsce jako organizator (od 1997 r.) ogólnopolskiego spotkania młodzieży „Lednica 2000” nad Jeziorem Lednickim k. Gniezna. Skupia ono co

roku pod Bramą Rybą wioletysięczne rzesze młodzieży. O. Góra jest także pomysłodawcą i organizatorem ośrodka duszpasterstwa akademickiego - Domu Św. Jacka na Jamnej oraz ośrodka duszpasterskiego nad Polach Lednickich „Laboratorium Wiary Jana Pawła II”, gdzie znajduje się muzeum zwane „Domem Jana Pawła II”. Ojciec Jan Góra jest związany z Poznaniem od 1977 r., kiedy został w tym mieście duszpasterzem szkół średnich, a od 1987 jest duszpasterzem akademickim przy Klasztorze OO. Dominikanów. W 2007 r. Rada Miasta Poznania „wyrażając uznanie oraz głęboką wdzięczność za 30 lat pracy duszpasterskiej i wychowawczej z poznańską młodzieżą i studentami oraz promowanie Poznania w Polsce i Europie”, nadała o. Górze Honorowe Obywatelstwo Miasta Poznania.

Nowe prawo dla szkół wyższych

Sejm RP przyjął nowe prawo o szkolnictwie wyższym. Prezydent RP podpisał. Znowelizowane ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki - mają wejść w życie 1 października wraz z nowym rokiem akademickim.

Wspólnie zrobiliśmy milowy krok ku nowoczesnym, polskim uczelniom, efektywnie zarządzanym, otwartym na świat, skoncentrowanym na rozwoju talentów uczonych i studentów - podkreśla minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. Barbara Kudrycka - Dziękuję wszystkim, którzy w ciągu ostatnich trzech lat nie oszczędzili czasu, wysiłku i wiedzy, by udoskonalać zapisy nowelizowanych ustaw. Reformę współtworzyli wraz z Ministerstwem Nauki uczeni, rektorzy, doktoranci, studenci, parlamentarzyści. Środowisko akademickie po raz kolejny dowiodło, że potrafi budować kompromis wokół ważnych spraw - dodaje minister.

Nowoczesny model kształcenia

Reforma wzmocni autonomię programową szkół wyższych - będą mogły tworzyć autorskie programy i kierunki studiów, integrujące wiedzę z zakresu różnych dyscyplin. W kreowanie nowej oferty kształcenia włączą się autorytety naukowe, pracodawcy i eksperci w dziedzinie gospodarki. Nowe mechanizmy wprowadzane są w oparciu o funkcjonujące w całej Europie tzw. Ramy Kwalifikacji. Dzięki Krajowym Ramom Kwalifikacji (KRK) dyplomy polskich absolwentów będą mogły być porównywane z dyplomami innych europejskich państw.

Finansowanie dla jakości

Finansowanie szkolnictwa wyższego w większym stopniu będzie zależeć od jakości kształcenia studentów i poziomu badań naukowych. Utrzymany zostanie dotychczasowy sposób finansowania uczelni z zachowaniem corocznej waloryzacji. Jednocześnie jednak coraz więcej funduszy będzie rozdzielanych w drodze konkursów adresowanych do najlepszych jednostek, zespołów naukowych, wydziałów, uczelni. Dodatkowe środki będą otrzymywać najlepsze jednostki uczelni publicznych i niepublicznych, które uzyskają status Krajowych Naukowych Ośrodków Wiodących (KNOW). Dzięki temu rozwiązaniu dodatkowe dotacje trafią do wybitnych uczonych, młodych naukowców, doktorantów i studentów.

Przejrzyste zasady kariery naukowej

Dzięki zmianom przygotowanym przez rząd,

uproszczona zostanie ścieżka kariery naukowej. Celem zmian jest motywacja do rozwoju i wspomaganie zdobywania kolejnych szczebli kariery naukowej i akademickiej. Uproszczona zostanie procedura ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Procedura w większym stopniu skoncentruje się na realnych osiągnięciach i dorobku naukowym, a czas jej prowadzenia skrócony zostanie z obecnych 11 do 4 miesięcy. Nowa procedura wykluczy pozamerytoryczne aspekty oceny habilitanta. Wprowadzony zostanie także obowiązek stosowania trybu konkursowego przy kwalifikacji na studia doktoranckie. Warunkiem otwarcia przewodu doktorskiego będzie co najmniej jedna publikacja w czasopiśmie naukowym o zasięgu krajowym lub w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej. Doktoranci otrzymają większe wsparcie finansowe, a najlepsi z nich otrzymają dodatkowe stypendium. Przyjęta została także poprawka Senatu włączająca doktorantów do systemu ulg komunikacyjnych (51%).

Zmiany w prawie to także wprowadzenie procedur konkursowych na wszystkie stanowiska w uczelniach i większe otwarcie na naukowców z zagranicy. Wybitny uczony ze stopniem doktora i z istotnym dorobkiem naukowym zagranicą będzie mógł uzyskać w Polsce uprawnienia doktora habilitowanego. Ograniczeniu ulegnie także wieloetatowość. Dodatkowy etat będzie możliwy jedynie po uzyskaniu zgody rektora. Nauczyciele akademicy będą również obowiązkowo poddawani ocenie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Ocena będzie dokonywana nie rzadziej niż co 2 lata, a profesorów - raz na 4 lata. Druga negatywna ocena będzie obligować rektora do rozwiązania stosunku pracy z ocenionym nauczycielem.

Powiązanie uczelni z gospodarką

Dzięki zmianom zwiększy się także integracja uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnie będą zobowiązane do opracowania i wprowadzenia regulaminów własności intelektualnej oraz przyjęcia zasad komercjalizacji wyników badań naukowych. Szkoły zyskają możliwość kształcenia studentów przy udziale pracodawcy bądź na jego zamówienie. Do tworzenia programów studiów o profilu prakty-

cznym będą mogły zostać włączone osoby reprezentujące organizacje społeczne, gospodarcze i publiczne.

Więcej praw dla studentów

Prawa studenta chronić będzie obowiązkowa umowa zawierana z uczelnią. Ustawa zagwarantuje też wszystkim studentom katalog bezpłatnych usług administracyjnych: nieodpłatne będą wszystkie egzaminy (także poprawkowe, komisyjne i dyplomowe), wydanie suplementu do dyplomu, a także wpis na kolejny semestr lub rok studiów. Zmieni się system pomocy materialnej, tak aby w większym stopniu mogli korzystać z niej najubożsi studenci. Wzrośnie liczba i wysokość stypendiów socjalnych.

Więcej osób będzie mogło studiować na bezpłatnych studiach dziennych w uczelniach publicznych - jest to możliwe dzięki nowym, sprawiedliwszym zasadom podejmowania dodatkowych studiów na koszt budżetu państwa. Prawo do drugiego kierunku zachowają studenci z dobrymi wynikami, nowe prawo uniemożliwi jednak studiowanie kilku czy kilkunastu kierunków na koszt państwa studentom słabym.

Decentralizacja szkolnictwa wyższego

Nowelizacja przewiduje ponadto działania deregulacyjne oraz decentralizujące system szkolnictwa wyższego. Zniesiony będzie wymóg zatwierdzania przez ministra nauki regulaminów studiów i statutów uczelni. Rektorzy otrzymają większe uprawnienia w zakresie tworzenia, przekształcania i likwidacji jednostek organizacyjnych uczelni oraz tworzenia ich filii. Wprowadzone zostaną dwa alternatywne sposoby powoływania rektora uczelni, kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych oraz ich zastępców - w drodze konkursu lub wyboru.

***

Nowelizacja ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* jest drugim etapem wielkiej reformy nauki i szkolnictwa wyższego, prowadzonej przez rząd. Sześć ustaw reformujących system nauki obowiązuje już od 1 października 2010 r.

źródło: Newsletter Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Krok w przyszłość

Studenckie Koło Naukowego Doradztwa Zawodowego i Personalnego UAM po raz piąty organizuje Ogólnopolską Studencką Konferencję Naukową.

W 2007 roku przeprowadzono pierwszą „Autoprezentacja kluczem do sukcesu na rynku pracy”. Zachęceniu sukcesem, studenci naukowcy zorganizowali kolejną „Work survivor - jak przetrwać w pracy”. Trzecia konferencja naukowa, przygotowana przez członków Koła, odbyła się w maju 2009 i związana była z działalnością kół naukowych -

zastanawiano się wówczas, jak pozyskiwać fundusze na inicjatywy studenckie. W ubiegłym roku na czwartej konferencji poruszano zagadnienia związane z pracą z uczniem zdolnym, wykorzystaniem zdolności pracowników oraz zarządzaniem talentami w firmie. W tym roku członkowie koła, zainspirowani rozwojem nowych technologii, który przyniósł znaczące

zmiany w aktywności ludzi - ten temat uczynili przedmiotem konferencji. Tegoroczna, V Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Enter the future. Nowoczesne technologie w doradztwie zawodowym i personalnym” odbędzie się 10 maja 2011 na Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM.

Justyna Mosek

VitaInSilica - przedsiębiorczość akademicka na UAM

VitaInSilica to firma rozwijana w Poznańskim Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości przez pracowników i doktorantów Wydziału Biologii UAM. Interdyscyplinarny zespół firmy to specjaliści z zakresu bioinformatyki, biologii molekularnej, biologii strukturalnej i biotechnologii.

W e współczesnej biologii, w wyniku przeprowadzania eksperymentów otrzymuje się niewyobrażalne ilości danych. Przykładami są analizy z wykorzystaniem mikromacierzy czy sekwencjonowanie genomów. Dlatego zbieranie dużej ilości danych, ich obróbka, interpretacja i porównanie z innymi wynikami, przekracza często możliwości laboratoriów eksperymentalnych. Powodem jest w dużej mierze brak wykwalifikowanych specjalistów, znających się na o obróbce otrzymywanych wyników i ich interpretacji. Brakuje ich także na polskim rynku. Należy również podkreślić, że w realizacji współczesnych projektów naukowych kładzie się nacisk na współpracę specjalistów z różnych grup badawczych, co pozwala na opracowywanie wyników w szerszej perspektywie.

Naukowcy w Polsce nie powinni zamykać się na taką współpracę. Skończyły się już czasy jedno- czy dwuosobowych grup badawczych. Teraz, by publikować w najlepszych czasopiśmie, potrzebne jest zaangażowanie wielu naukowców i interdyscyplinarność prowadzonych badań.

Bioinformatyka stała się jedną z podstawowych dziedzin nauki, a co za tym idzie, niezbędną częścią analiz naukowych w badaniach molekularnych, biologicznych i medycznych. Analizy bioinformatyczne są już nie tylko wymogiem przy publikowaniu badań w zagranicznej prasie naukowej, a szczególnie w czasopiśmie z listy filadelfijskiej - przede wszystkim stały się

Zespół VitaInSilica
- od lewej: mgr Joanna Kasprzak, mgr Anna Philips, mgr Tomasz Puton, dr Anna Czerwoniec, mgr Kaja Milanowska

wyznacznikiem wysokiej jakości prowadzonych badań.

Analizy takie pozwalają spojrzeć na własne badania z szerszej perspektywy, często nawet pozwalają odkryć w nich nowe zależności, stwarzając przez to pomysły na dalsze badania i projekty. Zastosowanie narzędzi bioinformatycznych pozwala skrócić czas badań i precyzyjnie zaprojektować analizy laboratoryjne, co zmniejsza nakłady finansowe, a przy tym uatrakcyjnia, wzbogaca i uwiarygodnia prezentowane wyniki.

Instituty i placówki naukowe często nie mają własnych bioinformatyków, dlatego firma VitaInSilica oferuje naukowe wsparcie przy jednorazowych projektach lub też długoterminową i wielopoziomową współpracę, zapewniając przy

tym całkowitą poufność i ochronę powierzonych danych.

Misją firmy jest przekonanie naukowców do sięgania po narzędzia bioinformatyczne i tym samym wzbogacanie ich własnych badań naukowych. Jednocześnie prowadząc szkolenia, firma może nauczyć, jak korzystać z osiągnięć bioinformatyki, jak interpretować własne wyniki czy dane otrzymane z biologicznych baz danych, a nawet tworzyć własne narzędzia dopasowane do potrzeb. Celem firmy jest promocja bioinformatyki wśród naukowców.

Swoją ofertę firma kieruje przede wszystkim do naukowych grup badawczych z branży „BIO”, ale jest również otwarta na współpracę z biznesem i działami badawczo - rozwojowymi firm farmaceutycznych.

Czego oczekują w roku 2011...

...pedagodzy i artyści z Kalisza

Odpowiada prof. Marian Walczak,
dziekan Wydziału Artystyczno
- Pedagogicznego UAM w Kaliszu

Spodziewam się przede wszystkim wzmocnienia kadrowego wydziału: jest już gotowych kilka habilitacji, zamierzamy zatrudnić też kilku profesorów z innych uczelni.

Będziemy dalej walczyć o granty, mając nadzieję, że z podobnym jak dotychczas pomyślnym skutkiem, gdyż nasze projekty wygrały 10 mln zł. Otrzymaliśmy grant na studia podyplomowe, zapowiada się, że zostanie sfinansowana z grantu pewna nowa specjalizacja na pedagogice, ale jej nazwę zdradzę dopiero, gdy nam się powiedzie. Nie chcę zapeszyć.

Organizujemy 9 konferencji naukowych, w tym m. in. tak interesującą dla środowiska uniwersyteckiego jak czerwcowa na temat szans i zagrożeń w integracji europejskiej przestrzeni edukacyjnej. Będzie też konferencja o dziedzictwie kulturowym Kalisza i regionu. Ten temat bardzo leży mi na sercu, bo Kalisz to miasto o wielkich tradycjach i historii. Świadczy o tym choćby otwarta we współpracy z Archiwum Państwowym wystawa o genealogii rodów kaliskich.

Jesteśmy - i chcemy być - związani ze środowiskiem: rozpoczyna działalność Stowarzyszenie Przyjaciół Edukacji Uniwersyteckiej w Kaliszu, przyjęliśmy i będziemy przyjmować patronaty nad klasami profilowanymi. W Ostrzeszowie wspieramy już klasę o profilu pedagogiczno - artystycznym i klasę o profilu komunikacji medialnej, w tym roku będziemy to robić także w Ostrowie i Kaliszu. Zaprosiła nas do współpracy gmina Godziesze, która dostała duży grant na rozwój kultury - nasi plastycy i muzycy zostawią tam wyraźny ślad, wezmą też udział w plenerach artystycznych w Muzeum Ziemiaństwa Polskiego w Dobrzycy. W maju będą w Kaliszu uniwersyteckie spotkania ze sztuką, cieszące się dużą popularnością. Są przygotowane dwie serie książkowe, poświęcone problemom współczesnej komunikacji oraz dziedzictwu kulturowemu Kalisza i południowej Wielkopolski, rusza czasopismo w języku angielskim, poświęcone metodyce nauczania języków obcych - wydaje je Axel Springer.

To dla ducha. A dla ciała? Uruchamiamy dwupiętrowy hotel pracownika uniwersyteckiego i przygotowujemy się do budowy nowego gmachu dydaktycznego, bo bibliotekę - najpiękniejszą bodaj w Wielkopolsce - już mamy.

Będziemy też w tym roku badać losy wszystkich absolwentów wydziału.

...teologowie

Odpowiada ks. prof. Jan Szpet,
dziekan Wydziału Teologicznego UAM

Zapowiada się, że będzie to rok owocny w awansie akademickie na naszym wydziale: spodziewamy się 9 habilitacji, 3 profesur i co najmniej 2 doktoratów.

Pójdzie za tym zapewne więcej publikacji. My, teologowie, jesteśmy tu w specyficznej sytuacji, bo językami naszych publikacji jest raczej włoski i niemiecki, a nie angielski. Ta specyfika nie zawsze jest uwzględniana w ocenie.

Wyjątkową w skali kraju cechą naszego wydziału jest działalność wydawnicza: mamy 29 serii wydawniczych i 7 czasopism; chcemy dalej dbać o te tradycje i aby ukazywały się dalej tak unikatowe pozycje, jak świeżo wydana bibliografia bibliistyki polskiej czy publikacja z VIII Kongresu Teologów. Kongres, z tematem sensu i bezsensu życia, był wydarzeniem, a publikacja jego prac też będzie wydarzeniem, trafiając do szerszych kręgów. Ukaze się również, liczące ponad tysiąc stron dzieło, będące opracowaniem dokonań ks. prof. Piotra Nawrota. To chluba naszego wydziału, światowej sławy odkrywca i znawca dzieł muzyki barokowej w redukcjach latynoamerykańskich, prowadzący projekty kanadyjskie i angielskie. Naszą specjalnością są też prace nad podręcznikami do nauczania religii - w tym roku na ogólnopolskiej konferencji, poświęconej temu tematowi, zaprezentujemy cztery nowe podręczniki, wraz z materiałami dydaktycznymi i edukacyjnymi dla nauczycieli i uczniów. To owoc kilku lat pracy.

Jesteśmy znaczącym ośrodkiem egzegezy biblijnej i translatoryki m.in. u nas dokonuje się przekład Pisma św. na język kaszubski. W popularny sposób docieramy do wielu odbiorców z naszymi w tej dziedzinie osiągnięciami, współpracując przy projekcie Verba Sacra. Jesteśmy otwarci na wszystkich, których interesują tematy duchowe - służą temu nasze wykłady otwarte.

Skarbem nie tylko naszego wydziału, ale całego uniwersytetu jest biblioteka. Liczy niemal 200 tysięcy pozycji, w tym 23 tysiące rękopisów i starodruków. Takiej biblioteki nie ma żaden wydział teologiczny. Korzystają z niej nie tylko naukowcy z Poznania, ale z całej Polski. Niestety, skarb ten nie ma należytej oprawy, dlatego w tym roku podejmujemy starania o budowę nowego gmachu. Leżymy między Wartą a Cybiną, a ostatnia powódź nauczyła nas, że biblioteka musi być absolutnie bezpieczna, tak więc nie może jej służyć żaden ze starych gmachów, co pierwotnie planowaliśmy. Do sierpnia projekt będzie gotowy. Przymierzamy się też do remontu starego gmachu byłego seminarium duchownego.

...filozofowie, kulturoznawcy, psychologowie i socjologowie

Odpowiada prof. Zbigniew Drozdowicz, dziekan Wydziału Nauk Społecznych UAM

Nauki społeczne na naszym wydziale rozwijają się w różnych dyscyplinach, ale na pewno trzeba wspomnieć o dynamicznym rozwoju kognitywistyki, dla której również rok 2011 powinien być pomyślny, m.in. także dlatego, że do naszego zespołu kognitywistów dołączył dr Grzegorz Króliczak, absolwent naszego wydziału, przez ostatnie lata pracujący w Kanadzie. Kognitywistyka, mówiąc w skrócie, to teoria umysłu. To nowoczesna interdyscyplinarna dziedzina nauki, podobnie jak hermeneutyka. W obydwóch tych dziedzinach nasz wydział jest liczącym się ośrodkiem, o licznych międzynarodowych kontaktach.

Rok 2011 będzie także pierwszym rokiem działania nowej katedry: katedry religioznawstwa, a od nowego roku akademickiego uruchamiamy nową specjalność na studiach magisterskich: religioznawstwo. Również ta dziedzina nauki rozwija się we współczesnym wielokulturowym świecie bardzo dynamicznie.

Nie zapominamy również o potrzebach regionu, chętnie współpracując z władzami samorządowymi. Bardzo cenimy sobie tę współpracę. Jesteśmy ekspertami w dziedzinie kulturoznawstwa czy socjologii i realizowaliśmy już granty, pomagające lepiej zarządzać regionem i miastem.

Cieszymy się też z nowej inwestycji, która ma powstać za budynkami A, B. Mamy ponad 5 tys. studentów i wciąż brakuje nam sal. Zdarza się, że studenci nie mieszczą się w sali. Nowy budynek będzie miał dużo tak potrzebnych nam sal na kilkadziesiąt osób. Chcemy też, aby Kampus Szamarzewo stał się ładniejszy. W tym roku będzie odnowiona elewacja budynków A, B i C, zostaną wyburzone obskurne garaże, z których zresztą korzystały m.in. osoby spoza uczelni. Będzie nowy parking i nowa portiernia, inaczej zostanie zorganizowany ruch samochodowy. Zajmujemy ok. 3 ha gruntu i chcemy, by był to estetycznie jednolity, atrakcyjny kampus.

Jeśli chodzi o ofertę dydaktyczną, wyciągnęliśmy wnioski z ankiety przeprowadzonej wśród studentów, którzy narzekali na niedostatek zajęć fakultatywnych w ramach poszczególnych kierunków. Przygotowujemy więc otwartą ofertę wydziałową, z której będzie mógł korzystać każdy student, niezależnie od kierunku studiów. Rozwijamy ofertę zajęć w języku angielskim. Mamy już kilkanaście takich propozycji, a liczba zagranicznych studentów na naszym wydziale wzrosła od ubiegłego roku dwukrotnie, a więc osiągnęliśmy tu przyrost skokowy i chcemy, by dalej tak się działo.

...chemicy

Odpowiada prof. Andrzej Molski, dziekan Wydziału Chemii UAM

Nasz wydział coraz bardziej żyje przeprowadzką do nowego gmachu na Morasko. Choć mamy się przeprowadzić tam właściwie dopiero za rok, już dziś trzeba logistycznie tę wielką operację przygotować. Dla nowej siedziby mamy oczywiście wiele nowych planów naukowych i dydaktycznych i do nich także musimy się przygotować.

Sprawą, która zajmuje wiele osób i jest dla nas nowym zadaniem, jest e-learning. Chcemy wyjść z etapu prób i stworzyć dobrze działający system. Teorii dydaktycznej jest w tej dziedzinie dużo, my chcemy już praktyki. E-learning nie ma, jak sądzą niektórzy, zastępować wykładów i ćwiczeń; ma stać się wartościową, dodatkową formą zdobywania wiedzy - oprócz wykładów i ćwiczeń. Szczególne znaczenie miałby naturalnie e-learning dla studentów studiów zaocznych i podyplomowych, bo umożliwiałby im pełniejszy kontakt z wykładowcami, ale jest także potrzebny studentom stacjonarnym, chcącym poszerzyć wiedzę. W marcu zorganizowaliśmy ogólnopolskie seminarium, poświęcone e-learningowi, gdzie wymieniliśmy doświadczenia z tej dziedziny z wydziałami chemii innych uczelni.

Rok 2011 jest światowym Rokiem Chemii i zarazem rokiem obchodów 100-lecia otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską - Curie. Przygotowaliśmy w tej okazji specjalny program dla szkół średnich - pierwsze spotkanie już w kwietniu. Weźmiemy także udział w obchodach tej rocznicy, które organizuje dla poznaniaków UAM. O Marii Skłodowskiej - Curie mówił w TVN dr Tomasz Pospieszny z naszego wydziału, a prof. Izabela Nowak opowiadała o chemii kosmetycznej, która jest jedną ze specjalności naszego wydziału, bardzo zresztą obleganą. Cieszymy się z tego i przywiązujemy wagę do takich popularnych występów, bo jest to bardzo dobra promocja UAM, wydziału i samej chemii.

Jeśli chcielibyśmy natomiast szerzej objaśnić, czego oczekują chemicy w 2011 roku, odpowiedź jest trudna. Chemia jest niezwykle rozległą dziedziną i tu każdy z kolegów mógłby się wypowiedzieć, bo oczekuje czegoś innego, więc będę mówił tylko w swoim imieniu. Wielkie nadzieje wiąże z ciągiem dalszym badania „granic chemii”. Chodzi tu zarówno o wielką „rozdzielczość czasową” czyli poznanie niezwykle szybkich procesów, zachodzących w okresie femtosekundy, jak i „rozdzielczość obrazową”: przy dzisiejszych możliwościach możemy podglądać pojedyncze cząsteczki w czasie ich działania. Ujrzenie, co one wyczyniają, daje nadzieję na powstanie zupełnie nowych obszarów chemii.

Wąтли młodzieńcy i niewyspane panny

400 godzin badań w 51 szkołach Wielkopolski, ponad 5 tys. zbadanych nastolatków - to liczby, obrazujące niezwykle szerokie „prześwietlenie” stanu naszej młodzieży, jakiego dokonano w ramach projektu ADOPOLNORw latach 2008-2011. Projekt był realizowany przez UAM we współpracy z Uniwersytetem Medycznym i AWF w Poznaniu oraz norweskim uniwersytetem w Kristiansand.

FOT. MACIEJ MECZYŃSKI

Na uroczyste podsumowanie projektu (15 marca) ze strony norweskiej przybyli m.in. Sidsel Bleken, radca ambasady Królestwa Norwegii i prof. Ernst Hakon Jahr, koordynator projektu.

Właściwie niewiele wiemy o zdrowiu i jakości życia młodzieży - stwierdziła prof. Maria Kaczmarek z Wydziału Biologii UAM, kierująca projektem po stronie polskiej - *badamy niemowlęta i dzieci czy osoby starsze, natomiast okres dojrzewania traktowany jest przez badaczy wybiórczo. Takiego całościowego obrazu dotychczas nie mieliśmy.*

Jaki był cel badań? Dowiedzieć się: jaki jest ogólny stan zdrowia młodzieży; jakie czynniki środowiska mają na to wpływ; jak sama młodzież ocenia jakość swojego życia; czy dziewczęta różnią się w tych wskaźnikach od chłopców?

Ilość zebranych danych jest ogromna i jeszcze długo może być przedmiotem różnych analiz. W swoim referacie prof. Maria Kaczmarek przedstawiła tylko niektóre, najbardziej interesujące - lub raczej niepokojące - wyniki. Na przykład dramatycznie niska okazała się sprawność fizyczna chłopców 16-18-letnich w Wielkopolsce. U jednej trzeciej badanych, a w niektórych cechach nawet u połowy, stwierdzono kiepską gibkość, słabą szybkość biegu, marną wytrzymałość krążeniowo -oddechową i słabą siłę mięśni. Nasi młodzieńcy są pod tym względem najgorsi w Polsce i w Europie! Tak dramatyczny wynik wymaga na pewno stworzenia jakiegoś programu naprawczego.

Źle wpływa na zdrowie miasto, bezrobocie i bieda, a czynniki zagrażające zdrowiu młodzieży wielkopolskiej to oczywiście palenie papierosów (robi to aż 75 proc. chłopców i 63 proc. dziewcząt w wieku 16-19 lat!), picie alkoholu, ale także brak ruchu. Najlepiej wypadają tu chłopcy w wieku 13-15 lat, ale we wszystkich pozostałych grupach stanowczo za małą aktywność ruchową wykazuje co piąty nastolatek. Co trzeci źle się odżywia: np. bez śniadania wyrusza do szkoły aż 39 proc. dziewcząt w wieku 16-19 lat, a za mało owoców i warzyw je aż 61 proc. chłopców w tym wieku. Oprócz otyłości problemem poważnym - częstszym niż otyłość a

niedostrzeżanym - jest niedowaga, dotycząca ok. 8 proc. wielkopolskiej młodzieży. Alarmująco wyglądają też wyniki, dotyczące braku snu: w grupie najstarszych nastolatków aż 47 proc. chłopców i 44 proc. dziewcząt sypia mniej niż 8 godzin dziennie.

Uwagi wymaga również fakt, że w szkole nie czuje się bezpiecznie średnio co czwarty uczeń, a co trzecia dziewczyna miała za sobą okres dłuższej depresji.

W powszechnym przekonaniu okres młodości to czas rozkwitu pełnego zdrowia. Badania pokazują, że jest inaczej, a najczęstszymi schorzeniami są alergie, wrodzone wady serca, zniekształcenia kręgosłupa, wady układu mięśniowo - szkieletowego i nowotwory. Po raz pierwszy w Polsce zbadano też częstość występowania zakażeń wirusami typu herpes i brodawczaka, co ma szczególne znaczenie dla programu szczepień przeciwko HPV: zakażone wirusami jest 3 proc. badanych nastolatków.

Projekt ADOPOLNOR był finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a badania - jak stwierdziła Sidsel Bleken - mają na celu zmniejszenie różnic w poziomie życia młodzieży europejskiej, gdyż - i podkreślała to prof. Torunn Lauvdal, rektor uniwersytetu w Kristiansand - dziś, przy otwarciu granic, obowiązuje nas ogólna troska o wszystkich młodych Europejczyków.

Równoległe z badaniami naukowymi ich wyniki były na bieżąco omawiane w poszczególnych szkołach, z uczniami i z rodzicami. Organizowane były sesje popularno - naukowe i konkursy dla młodzieży- wszystko po to, by prawda o problemach zdrowia i jakości życia młodzieży wielkopolskiej trafiała do wszystkich, którzy mogą zmienić niedobre wskaźniki. *Za dużo niedowagi, fatalna sprawność fizyczna chłopców w wieku 16-19 lat, niedostateczna opieka lekarska, bardzo duże różnice w zdrowiu i jakości życia między młodzieżą ze środowisk zaniedbanych a pozostałymi młodymi ludźmi* - powiedziała prof. Maria Kaczmarek - *to, jak się wydaje, najpilniejsze wynikające z badań problemy do rozwiązania.*

Maria Rybicka

Więcej na www.adopolnor.eu

Trwa sztafeta pokoleń

W końcu ubiegłego roku na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa odbyło się uroczyste spotkanie z prof. Bogumiłą Kosmanową, kierownikiem Zakładu Dziennikarstwa, podsumowujące ponad trzydzieści lat jej pracy naukowej na UAM.

FOT. ARCHIWUM

W spotkaniu uczestniczyli licznie zebrani koledzy, przyjaciele z wielu ośrodków akademickich w kraju, wychowankowie i uczniowie jubilatki, która otrzymała w darze książkę zatytułowaną Między historią, politologią a medioznawstwem.

Jubilatka jest absolwentką polonistyki na Uniwersytecie Łódzkim, ale od doktoratu uzyskanego w 1973 r. (promotorem był prof. Janusz Pajewski) związana jest z UAM, najpierw z ówczesnym Instytutem Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, a od 2000 r. z WNPiD. Wypromowała 4 doktorów, a w dorobku posiada ponad 170 publikacji, w tym 10 książek autorskich oraz 11 pod jej redakcją.

Jak zmieniał się uniwersytet przez lata spędzone przez panią na uczelni?

Od 1975 r. - wcześniej przez dziesięć lat byłam związana ze szkolnictwem średnim - wiele się zmieniło. Przybyły nowe gmachy, w tym piękna siedziba WNPiD na Morasku. Zmieniała się kadra, ale przede wszystkim studenci. Są świetnie wyposażone sale wykładowe, nowe techniki prowadzenia zajęć. Na zawsze odeszło wielu znakomitych badaczy. Pojawiła się za to młodzież, w tym nasi przyszli następcy. Trwa sztafeta pokoleń.

Jak pani ocenia zmiany w mediach z perspektywy zajmowania się dziennikarstwem w minionym 30-leciu?

Wspaniałe rezultaty przyniosły innowacje techniczne. Pomyślmy: od połowy XIX w. dziennikarz zyskał telefon, telegraf, maszynę do pisania, komunikację kolejową (niezmiernie ważną dla mobilności reporterów i kolportażu prasy), a w ostatnich dekadach komputer i dostęp do

Internetu. A ja w młodości musiałam po kilka godzin wystawać na pocztę przy telefonie, by ostatecznie nie doczekać się rozmowy lub prowadzić ją w koszmarnych warunkach. Jednak, choć nowe media stwarzają ogromne możliwości, nigdy nie zastąpią człowieka...

Co najmniej wspomina pani z lat pracy na UAM?

Pozytywne efekty w dydaktyce: udanych uczniów, warunki pracy badawczej, pozwalające na osiągnięcie satysfakcjonujących wyników, konferencje, publikacje, w tym serię „Media dawne i współczesne”, którą redakcyjnie kontynuuję jako profesor senior. No i takie spotkania, jak to grudniowe, które traktuję jako zakończenie jedynie pewnego etapu związków z uczelnią. Zobowiązuje ono do dalszej pracy, może bardziej stonowanej, stosownie do możliwości... dojrzałego wieku.

Marcin Piechocki,
Adam Barabas

Na straży przestrzeni

Przestrzeń jest dobrem wspólnym, które nie ma indywidualnego właściciela. Członkowie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gospodarka Przestrzenna podjęli więc działania, aby przestrzeń umożliwiała rozwój jednostkom i społecznościom obecnie i w przyszłości. Zebranie założycielskie Stowarzyszenia odbyło się 1 kwietnia w Collegium Geographicum UAM.

Celem stowarzyszenia będzie integracja naukowców i praktyków, zajmujących się gospodarką przestrzenną, wymiana doświadczeń zawodowych, uzgadnianie i zgłaszanie opinii w kwestiach ważnych zawodowo oraz dotyczących planowania przestrzennego w Polsce. Stowarzyszenie zamierza też chronić interesy zawodowe, kształtować pozytywne relacje z ośrodkami

władzy, uczestniczyć w tworzeniu regulacji prawnych i źródeł finansowania gospodarki przestrzennej. Za ważne zadanie przyjęto również popularyzację kierunku studiów, związanych z tą dziedziną oraz współpracę z podobnymi organizacjami za granicą.

Agnieszka Kurka

Powtórka przed...

Instytut Historii UAM wraz z Poznańskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego od czterech lat proponuje uczniom szkół ponadgimnazjalnych powtórzenie wiadomości z historii. Corocznie, pod koniec września, organizowany jest cykl wykładów i warsztatów, połączonych z możliwością zapoznania się z zasadami rekrutacji, studiami i życiem studenckim na kierunku historia - pod wspólnym hasłem: „Powtórka przed...”. *Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.*

Pomysł przygotowania zajęć otwartych dla uczniów nauczycieli zrodził się na kanwie poszukiwań nowych form współpracy poznańskiego środowiska historycznego ze szkołami ponadgimnazjalnymi w całej Wielkopolsce. Nawiązując do wieloletniej tradycji wspólnych przedsięwzięć z nauczycielami historii (choć nie tylko), prezentujemy najnowsze osiągnięcia nauki historycznej i propagujemy historię, jako dziedzinę wiedzy. Dzielać się swoją refleksją naukową i dydaktyczną, zamierzamy przede wszystkim wesprzeć nauczycieli pracujących z uczniami interesującymi się historią w szerszym zakresie, przygotowującymi się do olimpiady historycznej lub egzaminu maturalnego z historii. Istotny jest również cel praktyczny - prezentacja aktualnej oferty edukacyjnej Instytutu Historii poprzez dotarcie do jak największego grona potencjalnych kandydatów na studia. W ten sposób chcemy zaproponować także nową formułę „drzwi otwartych”, bardziej rozbudowaną i odpowiadającą na konkretne potrzeby uczniów.

Kogo zapraszamy?

Nasza propozycja zajęć otwartych spotyka się z ogromnym zainteresowaniem. Systematycznie rośnie także liczba jej uczestników, w „Powtórce przed...” z 2008 roku wzięło udział 694 uczniów z klas I-III różnego typu szkół ponadgimnazjalnych, w 2010 roku było już ich prawie dwa razy więcej! Choć ze względów lokalowych i organizacyjnych ponownie byliśmy zmuszeni wprowadzić pewne ograniczenia liczby uczniów z poszczególnych szkół - i tak gościliśmy w naszych murach rekordową liczbę 1120 uczestników!

Co proponujemy?

Program spotkań zakłada dwa rodzaje zajęć: wykłady faktyczno-syntetyczne i monograficzne, prowadzone przez wykładowców specjalizujących się w danej dziedzinie, oraz zajęcia warsztatowe, kształcące umiejętność pracy z materiałem źródłowym. Zajęcia źródłowe przewidujemy z podziałem na grupy (max. 25 osób). Istnieje możliwość wzięcia udziału w dwóch różnych grupach warsztatowych, ponieważ zajęcia są powtarzane w kolejnym dniu. Dodatkowo uczniowie mają możliwość zapoznać się z zasadami rekrutacji na studia w Instytucie Historii (otrzymują

m.in. ulotki informacyjne, płyty CD z ogólnymi zasadami rekrutacji na UAM, materiały informacyjne przygotowane przez poszczególne specjalności na studiach historycznych; biorą udział w spotkaniach informacyjnych). Podczas gdy uczniowie uczestniczą w warsztatach źródłowych, proponujemy nauczycielom warsztaty metodyczne, zapraszamy ich ponadto na spotkanie z Dyrekcją Instytutu Historii oraz Prezesem Poznańskiego Oddziału PTH, proponujemy ciekawe formy nawiązania systematycznej współpracy (m.in. udział w projekcie „Klasy akademickie”, udział w konkursie regionalnym dla nauczycieli historii).

Jakie obowiązują zasady?

Każdej szkole proponujemy udział w zajęciach tylko w jednym terminie, wskazanym przez organizatorów (przydziału szkół do poszczególnych terminów dokonujemy po zamknięciu listy zgłoszeń). W ramach jednego zgłoszenia może przyjechać łącznie 20 uczniów (po 10 osób każdego dnia). To szkoła decyduje, którzy uczniowie i w jakim dniu wezmą udział w zajęciach.

Wszyscy uczestnicy otrzymują bezpłatnie książkę dokumentującą zajęcia otwarte dla uczniów (każda szkoła otrzymuje dodatkowo jeszcze po 10 egzemplarzy tej publikacji z przeznaczeniem dla uczniów, którzy nie mogli uczestniczyć w zajęciach). W książce znajdują się wszystkie wygłoszone wykłady w wersji poszerzonej i uszczegółowionej wraz ze wskazówkami bibliograficznymi, dwa teksty omawiające podstawowe problemy związane z analizą różnych rodzajów źródeł historycznych, konspekty warsztatów źródłowych oraz obszerny informator o Instytucie Historii UAM.

Udział w zajęciach jest bezpłatny, a uczestnicy pokrywają we własnym zakresie jedynie koszty dojazdu. Istnieje możliwość uzyskania zaświadczenia, potwierdzającego udział w „Spotkaniach z historią”.

Prof. Józef Dobosz
Dr Danuta Konieczka-Śliwińska

We wszelkich sprawach kontakt z:
dr Danuta Konieczka-Śliwińska (Inst. Hist. UAM)

Konferencja i widmo

Od bodaj dekady w polskiej humanistyce i na obszarze nauk społecznych (te przykłady znam najlepiej) z niebywałą szybkością przyjmuje się nowy obyczaj. Na imię ma „opłata konferencyjna”. Zrazu występowała rzadko, jakby zawstydzona. Ale szybko rosła w siłę i pewność siebie. Dzisiaj nieomal się znaturalizowała. Jej skandaliczna coraz częściej wysokość (skutecznie eliminująca młodszych pracowników i doktorantów), fakt, że częstokroć pokrywa ona koszty wynajmu nader luksusowych hoteli i udziału w wystawnych rautach, sprawia, że opłata ta kojarzy mi się raczej z uprawianiem biznesu niż uprawianiem nauki. Dlatego z uporem maniaka staram się organizować konferencje bez pobierania myta od zainteresowanych jej tematem badaczy. Przynajmniej, że jest to coraz trudniejsze, ale jednak nie niemożliwe.

Dowodem naukowy sympozjon z 24 i 25 marca br. Zaproszenie na międzynarodową konferencję pod tytułem "Works, artists, audiences. Art in contemporary cultural systems" spotkało się z szerokim odzewem. Do Zakładu Studiów nad Kulturą Współczesną Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej wpłynęło ponad 100 zgłoszeń z Polski i obszaru Europy środkowo-wschodniej. Po koniecznej selekcji, zaprosiliśmy 21 badaczy z 7 krajów (Czechy, Słowacja, Rosja, Ukraina, Macedonia, Litwa, Norwegia), reprezentujących uniwersytety, muzea, akademie sztuki.

Obrady toczyły się w języku angielskim i językach słowiańskich, a ich temperatura była wysoka. Czy słam poetycki poszerza przestrzeń demokracji? Czym jest tzw. sztuka dla turystów? W jaki sposób odróżnić dzieła typu hand-made od etno-dizajnu? Co dzieje się ze sztuką na pograniczach etnicznych? Jak rozumieć społeczne znaczenie figury Chrystusa ze Świebodzina? Kiedy sztuka staje się strategią uprawiania polityki? - to ledwie kilka z poruszanych kwestii.

Dzięki uprzejmości Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk obrady toczyły się w przyjaznych wnętrzach tegoż przy ulicy Mielżyńskiego. Dzięki przychylności Muzeum Narodowego, uczestnicy mogli z przewodnikiem przyjrzeć się zgromadzonej w nim kolekcji malarstwa. Dzięki pomocy Rady Miasta Poznania wszyscy otrzymali miejskie materiały promocyjne i mogli zakosz-

FOT. DANUTA GHODERA-LEWANDOWICZ

tować lokalnej kuchni w restauracji przy Starym Rynku. Noclegi zapewnił mój rodzimy Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej. Przy udziale Wydawnictwa Poznańskiego chcielibyśmy natomiast opublikować wyniki tego naukowego spotkania. Wszystkim dziękujemy za pomoc, także przyszłą.

Konferencja zatem się udała, jej naukowe cele zostały osiągnięte. Ale widmo "opłaty konferencyjnej" krąży nad światem... A ucieczka przed nim, jak wiadomo, nie jest punktowana.

Waldemar Kuligowski

Konsultacje psychologiczne dla studentów

Od wielu lat studenci naszej uczelni mają zapewnioną opiekę psychologiczną w Poradni Psychologicznej dla Studentów UAM, ale w odpowiedzi na coraz silniej ostatnio akcentowaną potrzebę poszerzenia oferty wsparcia psychologicznego dla studentów, rektor UAM po konsultacjach z Pełnomocnikiem Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych UAM oraz Instytutem Psychologii podjął decyzję o stworzeniu systemu konsultacji dla studiujących.

Głównym celem tych konsultacji jest zwiększanie gotowości studentów do aktywnego, podmiotowego funkcjonowania na uczelni i poza nią. Pomoc adresujemy głównie do osób, które w związku z obniżeniem sprawności motorycznej, percepcyjnej, poznawczej bądź społecznej narażone są na różne formy wykluczenia społecznego, zarówno wewnątrz społeczności akademickiej, jak i poza nią. Chcielibyśmy jednak wyraźnie podkreślić, że z naszej pomocy może skorzystać każdy student UAM, który czuje potrzebę pomocy psychologa.

Chcemy zachęcać studentów do refleksji nad sobą oraz do lepszego uświadamiania sobie zarówno swoich zdolności, jak i ograniczeń, stanowiących przeszkodę w satysfakcjonującym studiowaniu, uczestnictwie w społeczności akademickiej, czy życiu poza studiami. Naszym zdaniem, taka refleksja sprzyja tworzeniu projektu włas-

nego życia, który wykracza poza ramy aktualnego etapu studiów, a co za tym idzie daje szansę na lepsze przygotowanie się do wejścia w nurt życia społecznego i zawodowego po ukończeniu studiów. Studenci mogą uzyskać od nas również pomoc w ocenie aktualnej sprawności uczenia się oraz w projektowaniu i monitorowaniu indywidualnych programów wzmacniających tę sprawność.

Konsultacje zostały uruchomione na okres próbny od marca do czerwca. Stałe dyżury odbywają się w każdy drugi wtorek miesiąca w Kampusie Szamarzewo w godzinach 15-17 w pokoju nr 1, budynek AB. Ponadto w zależności od potrzeb organizujemy spotkania indywidualne. Jesteśmy również gotowi do organizowania grup wsparcia. Mamy nadzieję, że nasze konsultacje okażą się pomocne. Gorąco zachęcamy do korzystania z naszej oferty.

Szymon Hejmanowski, Sławomir Jabłoński

Noblistka na Wydziale Chemii

Mija sto lat od przyznania Marii Skłodowskiej-Curie Nagrody Nobla w dziedzinie chemii. To okazja, aby poznać lepiej tę wybitną postać, a także inne przedstawicielki płci pięknej obecne w nauce. Na wykłady, pokazy oraz wystawy pod wspólnym tytułem: „Życie i dzieło Marii Skłodowskiej-Curie. Kobiety w nauce” zapraszał Wydział Chemii UAM.

Obchody setnej rocznicy przyznania Nagrody Nobla Marii Skłodowskiej-Curie zainaugurowały wystąpienia prof. Bronisława Marciniaka oraz prof. Andrzeja Molskiego, dziekana Wydziału Chemii.

„Nieobecne - czy niewidoczne? O kobietach w świecie nauki” - wykład prof. Danuty Sobczyk z zaciekawił zainteresowanych historią kobiet. Prelekcję „Życie i dzieło Marii Skłodowskiej-Curie” wygłosiła Małgorzata Sobieszczak - Marciniak, dyrektor Muzeum MSC w Warszawie.

„Doktorat Honoris Causa Uniwersytetu Poznańskiego dla Marii Skłodowskiej-Curie (niezwykła historia niewręczonego doktoratu)” - wykładem na ten temat prof. Jacek Guliński, prorektor UAM rozpoczął drugi dzień spotkań z noblistką. O losach Klary Immerwahr i Milevy Maric - żon sławnych mężów - opowiedziała prof. Danuta Sobczyk, a o bezpieczeństwie w energetyce jądrowej obecni dowiedzieli się więcej z wykładu Łukasza Koszuka.

Wykładom towarzyszyły pokazy chemiczne połączone z konkursami.

Dodatkowe informacje znajdują się na stronie Wydziału Chemii: www.chemia.amu.edu.pl.

FOT. MACIEJ MĘCZYŃSKI

Ortografia dla koneserów

Po raz trzeci odbyło się w Collegium Polonicum w Słubicach słubickie dyktando, organizowane przez wykładowców filologii polskiej jako obcej, a „barokowy ortograficznie” tekst układa Jan Zgrzywa, którego nazwisko jest już ortograficznym wyzwaniem. W tym roku w kategorii juniorów zwyciężyli Kamila Wojte, Natalia Ziółkowska i Hanna Gawrońska, a w kategorii seniorów: Marek Szopa, Maria Lechowicz i Ewa Bielewicz - Polakowska. Ewa Bielewicz - Polakowska jest rzecznikiem prasowym Collegium Polonicum. Wypada zachęcić i innych rzeczników do łamania piór na trudnym tekście. Dla wprawy poniżej tekst tegorocznego dyktanda.

Drodzy Państwo!

Szanowna Młodzieży! Drodzy Seniorzy!

Winienem Wam, naprędce chociażby sklecone, wyjaśnienie. Otóż przyjęta przeze mnie quasi-kategoryzacja dyktandowiczów, niechybnie nie arcydoskonała, sprawiła niejednego z Was, najzaciejsi Piszący, w osłupienie. Któż to jest bowiem młodzież? Czy ci, którzy od sukien matczynych odróśli, harują po edukacyjnym czyściu - gimnazjum, robiąc szpagat między poznaną na wylot podstawówką a tonącym w zhiperbolizowanej niepewności następnym etapie kształcenia? Czy, by rzecz zwięźle, dwudziesto- bądź nawet trzydziestoparoletni jegomoście i im równoletnie jejmoście, nie wyłączają jej czy jego wysokości? Koniec końców nie wiadomo, nawet jeżeliby za pewnym VIP-em, już nie prezydentem, ale jeszcze nie ekspolitykiem, powtórzyć zasłyszana ongiś w Jedyńce opinię: „Młodzież to są ludzie przed trzydziestym drugim rokiem życia”. Z kategorią „seniorzy” rzecz się ma nieco odmiennie. Po pierwsze dlatego, że nie słyszano, jak tuszę, dotąd w uniwersum,

izby ktoś na krzywy ryj dążył do bycia w gronie seniorów; nie emerytów, powtarzam, lecz seniorów. Dwudziestoparowieśni młódko lub, dajmy na to, mniej więcej trzydziestowieśni młokosi jak świat długi i szeroki, w Tbilisi czy Delhi, w Skandynawii czy na Lazurowym Wybrzeżu, w Malezji czy poza nią, bronią się rękami i nogami przed seniorstwem. Rzekłbym nawet, abstrahując od religii, którą wyznawali ci za wszelką cenę nieseniorzy, a więc Arabowie chrześcijanie i Arabowie muzułmanie, Hindusi buddyści i Hindusi hindusi, europejscy chrześcijanie i czczące Pięcioksiąg Abrahamowe dzieci, że boją się etykietki „senior” jak diabeł święconej wody. Nie rozsadałoby jednak serce polskiej piersi, kiedy by wiodąca prym wśród biegaczek góralka nie opuściła stanu juniorskiego po to, żeby trzykrotnie z rzędu zatriumfować w pucharze świata. Per analogiam ma się sprawa z superseniorem z Wisły. Bezadarmowe weekendy zimą zionęły pustką. Na koniec ekstrakariery sportsmena, coby nam nie było markotno, rozentuzjzmowani ultrafani, po prawdzie ni to wąsacze, ni to niewąsacze, przeobrazili się w swojego idola. Tego dnia w Zakopanem małyżów było bez liku. Wiwat, iorzy! Juniorzy, chapeau bas!

Pokochajmy topole!

Z dr Magdaleną Krzesłowską z Zakładu Botaniki Ogólnej UAM rozmawia Maria Rybicka

Lubi pani topole?

Mam szpaler topoli przed domem. Zimą podziwiam piękny rysunek gałęzi na tle nieba. Jesienią ich żółte liście sprawiają wrażenie, jakby świeciło słońce. Latem, w zieleni, też są piękne. Nadmiernie je, moim zdaniem, przycięto i widać, że niestety, chorują...

Właśnie - dla mnie ten szal przycinania dużych drzew jest barbarzyński, a pierwszą ofiarą padają właśnie topole. Mam wrażenie, że coraz mniej szanujemy duże drzewa.

A są niezastąpione. W środowisku miejskim w powietrzu unosi się dużo mikrocząstek. Powstają w procesie spalania, ścierania dróg, są w spalinach. Te pyły są po części same szkodliwe, a ponadto są one ośrodkiem koncentracji toksycznych, rakotwórczych substancji, zwłaszcza metali ciężkich, dioksyn, dwufenoli, wielopierścieniowych wodorów. Już cząsteczki pyłu, które mają ponad 10 mikrometrów, są szkodliwe, choć te jeszcze mogą zostać zatrzymane przez błonę śluzową nosa. Mniejsze, np. o średnicy mniejszej niż 2,5 mikrometra, dostają się wprost do pęcherzyków płucnych, a nawet bezpośrednio do krwiobiegu, a wraz z nimi m.in. rakotwórcze substancje. Oczyszczyć powietrze z tych pyłów mogą najlepiej właśnie drzewa o dużej koronie - także topole.

Dużo jest tych pyłów?

Podam za prof. Gawrońskim: w 2007 roku Warszawa przekroczyła roczną normę zawartości tych pyłów już w kwietniu...Sądzę, że wszystkie duże miasta w Polsce mają podobną sytuację.

Jak działa duże drzewo?

Drzewo o dużej koronie ma 10-krotnie większą powierzchnię liści niż samo zajmuje, a pyły się na włoskach i włoskach tych liści zatrzymują. Duże drzewa pełnią więc funkcję filtrów oczyszczających powietrze i chronią nas przed licznymi schorzeniami. Wytwarzają też ogromne ilości tlenu. Jak podaje prof. Halina Barbara Szczepanowska, autorka książki „Drzewa w mieście”, 100-letni buk wytwarza 1,2 tys. l tlenu na godzinę i zastępuje 2, 7 tys. młodych drzewek.

To brzmi wprost nieprawdopodobnie!

A jedno duże drzewo o wysokości ok. 25 m czyli np. właśnie ta nasza topola, usuwa z powietrza tyle dwutlenku węgla, ile produkują dwa jednorodzinne domy.

Jednym słowem, na każde dwa domki powinno obowiązkowo przypadać jedno duże drzewo.

FOT. MACIEJ MIECZYŃSKI

To nie koniec zalet dużego drzewa. Redukuje hałas o ok. 50 proc., a latem - to podaje również za prof. Szczepanowską - jedno dorosłe drzewo wyparowuje do atmosfery 450 l wody dziennie, działając jak 5 wielkich klimatyzatorów, pracujących całą dobę i obniżając temperaturę otoczenia o 3-7 st. C. Duże drzewa oddziałują pozytywnie na psychikę człowieka. Zbadano, że mieszkania w domach, wokół których rosną duże drzewa, osiągają wyższe ceny na rynku niż te, wokół których drzew brakuje.

Czy topola w porównaniu z innymi drzewami ma dodatkowe zalety?

Tak. Szybko rośnie, czyli szybko osiąga tę dużą koronę. Cechy topoli, takie jak szybki wzrost, odporność na zanieczyszczenia, rozległy system korzeniowy i to, że nie wymagają dobrych gleb, sprawiło, że są wykorzystywane do fitoremediacji. Jest to tzw. zielona technologia, polegająca na wykorzystaniu roślin do oczyszczenia gleb, wód i powietrza. Topole nadają się zarówno do fitoekstrakcji zanieczyszczeń, polegającej na posadzeniu młodych drzew, które „wyciągają” szkodliwe substancje, a potem są wycinane i utylizowane, jak i do fitostabilizacji, gdzie unieruchamiają zanieczyszczenia na danym terenie. Co ciekawe, zdolność kumulacji np. niklu przez niek-

tóre rośliny jest tak duża, że mówi się nawet o fitominingu czyli...górnictwie roślinnym, bo np. zawartość niklu bywa w nich wyższa niż w rudzie.

W Zakładzie Botaniki Ogólnej są prowadzone badania nad topolami?

Tak, we współpracy z Uniwersytetem Rolniczym w Umea, firmą SweeTree ze Szwecji i Instytutem Dendrologii w Kórniku badamy akumulowanie metali ciężkich przez topole. Poznając te mechanizmy możemy wpływać na efektywność fitoremediacji. Topola daje duże nadzieje, tym bardziej, że jest rośliną modelową i jedynym drzewem, które ma zsekwencjonowany cały genom. Możliwe są jej modyfikacje genetyczne pod kątem wybranych cech.

A więc można by zaprojektować mniej kruche drewno i nie tak otulone puchem nasiona, bo to - zdaje się - dziś ludziom najbardziej przeszkadza.

Myślę, że jednak nawet bez tych zmian plusy tego drzewa przeważają nad minusami. Nie znaczy to, że powinniśmy sadzić tylko topole, bo różnorodność gatunkowa jest zaletą każdego ekosystemu, szczególnie tak sztucznego jak miasto. Na pewno jednak drzewo to ma wiele niedocenianych zalet.

Fortece Sudanu

Naukowcy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, którzy w styczniu ruszyli na ekspedycję naukową do Sudanu, wrócili do Polski. W piątek, 18 marca odbyła się konferencja prasowa, podczas której członkowie wyprawy opowiedzieli o wynikach swoich badań. Ekspedycja ta jest początkiem trzyletniego projektu badawczego organizowanego przez Instytut Prahistorii UAM oraz National Corporation for Antiquities and Museums of Sudan.

Mariusz Drzewiecki i Ali Elmirghani Ahmed z Instytutu Prahistorii UAM, Piotr Maliński z Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM oraz Adrian Chlebowski, student archeologii, postanowili przebadać archeologicznie dolinę Nilu pomiędzy V Kataraktą a połączeniem Nilu Białego i Błękitnego, północny Kordofan w rejonie wzgórz Souani al. Songor oraz Banganarti i Selib w dolinie Nilu między III i IV Kataraktą. Wraz z naszymi naukowcami w projekcie biorą udział pracownicy i studenci polskich i sudańskich instytucji naukowych. Naukowcy badali twierdze wybudowane w czasach średniowiecznych królestw Makurii i Alodii. Miejsca te jeszcze nigdy nie były szczegółowo analizowane.

Przeprowadziliśmy badania archeologiczne w dolinie Nilu, w rejonie twierdz Hosz esz-Szeitan, Wad Mukhtar oraz Hosz el-Kab. Pierwsza z nich, nieznaną z literatury, okazała się być największą i najlepiej zachowaną - relacjonuje Mariusz Drzewiecki,

Oprócz fortec pod swoją obserwację archeolodzy wzięli również cmentarzyska kurhanowe oraz osadę przy wzgórzach Souani al-Songour.

Przy projekcie pracują także etnologowie i geodeci. Etnolog Piotr Maliński, uczestnik ekspedycji, rejestrował przekazy tradycji ustnej, legendy, zwyczaje. Dokumentował też wytwory tradycyjnego rzemiosła i rękodzieła, niektóre z nich zaprezentował podczas konferencji prasowej.

Wyprawa ma charakter nie tylko naukowy, ale i humanitarny. Prowadzona jest akcja charytatywna, kierowana do dzieci uczących się w jednej z sudańskich szkół w Sodiri.

Projekt Fortece Sudanu to połączenie badań naukowych z wielką przygodą, jest szansą dla naszych naukowców ale także dla tego skrywającego jeszcze wiele tajemnic kraju.

Informacje na temat ekspedycji <http://sudan.archo.edu.pl>

„Wiosna przyjdzie i tak”

Jesteśmy studentami III roku resocjalizacji Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM. Z naszej inicjatywy powstało uczelniane Koło Naukowe „Pozytyw”.

Zrealizowaliśmy projekty wśród dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, a także młodzieży o wysokim stopniu zagrożenia demoralizacją na miejscu w Poznaniu. Osobami, które wspierają nas w naszym działaniu są dr Katarzyna Pawelek oraz prof. Wiesław Ambrozik.

Od września 2010 roku realizujemy projekty w Zakładzie Karnym we Wronkach. Przy współpracy ze skazanymi powstał spektakl z okazji Dnia Solidarności z Więźniami pt.: „Ważne, że potrafisz widzieć dobro”. Jego premiera odbyła się dnia 15 marca 2011 o godzinie 10 w Zakładzie Karnym we Wronkach. Jest to nasze „pierwsze dziecko”, owoc współpracy ze skazanymi, którego idea jest

przedstawienie walki dobra ze złem oraz pokazanie więźniom, że w każdym z nas tkwi dobro i talenty, także w nich - o czym czasem zapominają, a my chcemy to z nich wydobyć.

Całkiem przypadkiem wpadł mi w ręce cytat, który pozwolę sobie przytoczyć:

„Chętnie pochylamy się nad płaczącym dzieckiem, jesteśmy gotowi mu pomóc. Rządziej pochylamy się nad starcem, szczególnie jeśli nie pachnie, jak lubimy. Milczymy o niepełnosprawności, bo nie rozumiemy. Nie zatrzymujemy się nad przestępcą, bo się boimy. Pomaganie drugiemu wymaga przede wszystkim wysiłku, miłości. Zwykłej miłości do człowieka.”

Takiej miłości właśnie uczymy się, współpracując ze skazanymi. Chcemy uczyć jej innych.

Zło świetnie potrafi się zareklamować, dobro jest skromne i potrzebuje pomocy aby się ujawnić.

Zdajemy sobie sprawę, że to co robimy, to kropla w morzu potrzeb, że to mały krok w całym wszechświecie, ale chcemy udowodnić mimo wszystko, że to właśnie twórcze działanie, wydobywanie talentów, wrażliwości, właśnie tam gdzie nikt nie potrafi ich dostrzec, jest szansą na lepsze jutro. Efekty są widoczne już dzisiaj, wśród grupy podopiecznych, z którymi pracujemy we Wronkach.

To przedsięwzięcie to nasze światelko w tunelu... Jak śpiewa Kayah: „choćby runął ci świat, wiosna przyjdzie i tak”. To ostatnio ulubiona piosenka naszych podopiecznych.

W imieniu Koła Naukowego „Pozytyw”
prezes Agata Stranz

Odeszła wielka Maestra

Po długiej chorobie zmarła w Warszawie Tatiana Shebanova, pianistka o nadzwyczajnej wrażliwości na każdy dźwięk i muzyczną frazę. W Polsce znali ją wszyscy melomani, bowiem swym wielkim talentem szczerze dzieliła się podczas niezapomnianych koncertów i recitali. Miały one swe miejsce także w poznańskiej Auli Uniwersyteckiej, a ostatni, w październiku 2007 roku, był wręcz naszej Almae Matris dedykowany.

W świecie muzycznym artystka wywalczyła sobie znaczącą pozycję, jako zdobywczyni laurów na najpoważniejszych turniejach pianistycznych naszych czasów. Przypomnijmy, że była m.in., laureatką II nagrody X Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego w Warszawie oraz konkursów pianistycznych w Pradze, Genewie i Brukseli. Występowała na estradach sal koncertowych, o których marzą wszyscy pianiści, zarówno na progu, jak i u kresu najbogatszej kariery.

Jej śmierć w dniu kolejnych urodzin F. Chopina i w dniu zakończenia Roku Chopinowskiego miała swój symboliczny wymiar, bowiem naszemu geniuszowi Tatiana Shebanova największą część swego artystycznego życia poświęciła. Dzięki pracowitości i wybitnemu talentowi pozostawiła nam wspaniałe dzieło: pierwsze w historii fonografii nagranie - na współczesnym fortepianie - wszystkich utworów Fryderyka Chopina w kolejności opusowej. Dla Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina zarejestrowała także - na fortepianie Erarda z 1849 roku - większość utworów solowych i wszystkie dzieła Chopina na fortepian z orkiestrą. Do tej spuścizny należy dodać dziesiątki wspaniałych nagrań innych kompozytorów. Repertuar pianistki był ogromny i obejmował także wielkie cykle Bacha, Mozarta, Rachmaninowa, Mendelssohna oraz większość kompozycji fortepianowych Beethovena, Schumanna, Brahmsa, Czajkowskiego, Debussy'ego, Ravela, Prokofiewa i Skriabina.

FOT. MACIEJ MECZYŃSKI

Polskę, swoją drugą ojczyznę, uczyniła Shebanova głównym centrum swej pianistycznej działalności: koncertowej i pedagogicznej. Poznań wielokrotnie znalazł się na szlakach jej muzycznych wypraw, a UAM był jedną z najbardziej wyróżnionych przez tę pianistkę instytucji, to w nim bowiem - w cyklu „Wielkie recitale w Auli Uniwersyteckiej” - 15. października 2007 roku artystka nagrała płytę live z utworami F. Chopina, wprowadzoną następnie do obiegu światowego.

Jerzy Laskowski

Piotr Orawski i jego lekcja muzyki

Kolejne spotkanie otwarte dla studentów różnych wydziałów zorganizowali poloniści (1.03). Na zaproszenie Pracowni Badań nad Tradycją Europejską IFP UAM do Poznania przyjechał Piotr Orawski, znany muzykolog i dziennikarz radiowy, autor popularnych programów oraz książek poświęconych historii muzyki. Na uniwersytecie promował swoją książkę „Lekcje muzyki”. Średniowiecze i Renesans.

Jak zauważył dr Wiesław Ratajczak, główny organizator spotkania, poza przybliżeniem polonomom kontekstów muzycznych, spotkanie miało też cel ukryty: *Chcemy, by nasi studenci poznali kogoś, kto potrafi żarliwie opowiadać o swojej pasji, kto ma przygotowanie merytoryczne i dar popularyzatorski. Bo czasami nie wystarczy się na czymś znać, trzeba jeszcze umieć to przekazać innym.* Piotr Orawski związany jest z Polskim Radiem od 30 lat. Zaczynał w „Trójce”, potem pracował w Polskim Radiu Bis, a wreszcie w „Dwójce”, gdzie realizuje swoje marzenie młodości - wieloletni cykl codziennych audycji o dziejach sztuki dźwięku. Zrobił też cykl o młodości i pierwszych latach dojrzałości Mozarta pt. „Droga do Wiednia”. W „Jedynce” prowadził cykl „Muzyczne pejzaże Europy”, a później jako Muzyczny Czarodziej Jedynki występował w porankach muzycznych dla dzieci.

Od ponad 20 lat współpracuje z Filharmonią Pomorską w Bydgoszczy, gdzie poprowadził wiele koncertów. Jego „oczekiem w głowie” jest też Festiwal Muzyki Jednogłosowej w Płocku - unika-

towy nie tylko w skali europejskiej. Był nauczycielem akademickim w Akademii Muzycznej w Gdańsku i gościnnie wykladał w wielu polskich uczelniach muzycznych.

Na spotkaniu autor opowiadał o audycji „Lekcje muzyki Piotra Orawskiego”, która zyskała duże grono stałych słuchaczy. Książka ma im ułatwić korzystanie z tego jedyne w swoim rodzaju kursu. Lekcje tak są przygotowywane, by była w nich zachowana równowaga między słowem a muzyką. Czytelnik ma zatem do dyspozycji nie tylko leksykon, ale „książkę do czytania” - z pewną fabułą, anegdotami, bohaterami. Promowana książka otwiera cykl, który ma obejmować historię muzyki do lat 70. XX wieku. W druku jest tom „Rozkwit baroku”. Autor opowiadał też bardzo ciekawie o swoich muzycznych podróżach, o czytanych przez siebie partyturach Mozarta oraz o swoich ulubionych kompozytorach i muzykach, urzekając publiczność swą żarliwością pasjonata.

Danuta Chodera-Lewandowicz

I liga... w przyszłym roku

11 marca o godzinie 17, w nowej hali sportowej na Morasku, pewnym zwycięstwem 3:0 z Colmanem Kalisz, siatkarze UAM rozpoczęli decydującą batalię o wejście do I ligi rozgrywek w piłce siatkowej.

FOT. MACIEJ MECZYŃSKI

Mamy nadzieję, że w Kaliszu czeka nas jeden mecz i że w najbliższą sobotę przypieczętujemy awans do finału. Musimy jednak pamiętać, że w Kaliszu nie będzie łatwo - twierdzi Lech Karolkiewicz student III roku prawa, środkowy AZS UAM - Hala jest mała, niska, a kibice dają się we znaki przyjeźdnym.

Na każdą ewentualność są jednak przygotowani podopieczni Damiana Lisieckiego. Przed ostatnim meczem z Kaliszem wynajęli bowiem na tydzień halę sportową, parametrami odpowiadającą tej w Kaliszu. Ponadto od poniedziałku organizowane są zapisy dla kibiców na wyjazdowy mecz do Kalisza. *Liczymy na naszych sympatyków, którzy w coraz większej liczbie przybywają na nasze mecze. W Kaliszu, podobnie jak przed rokiem, mogą nam bardzo pomóc, serdecznie wszystkich zapraszam, organizujemy autobus dla naszych kibiców - dodaje trener.*

Analizując poszczególne sety można pomyśleć, że zwycięstwo z Colmanem przyszło podopiecznym Damiana Lisieckiego łatwo (25:20, 25:12, 25:22), jednak statystyki nie oddają pełnego obrazu. Już przed meczem były trener AZS UAM Andrzej Kozioński zwracał uwagę, że na drużynę z Kalisza trzeba szczególnie uważać: *Kalisz to drużyna, która popełnia bardzo mało błędów. Ich libero wyciąga bardzo trudne piłki.* Tym razem na AZS UAM nie było tego dnia mocnych. Zagrali świetnie blokiem, dobrze zagrywką (wyróżniali się Damian Domoniuk i Łukasz Murdzia) i mieli dwóch liderów, trenera - Damiana Lisieckiego i kapitana - Łukasza Murdzię. Ponadto byli waleczni, bardzo mocno zmotywowani, a do boju zagrzewał ich libero Konrad Nieboj. Tego czasem brakowało w rundzie zasadniczej. *Jesteśmy zadowoleni, ale na Wrześnię to jeszcze za mało - studził po meczu optymistyczne zapędy trener Damian Lisiecki.*

Adam Barabasz, Marcin Piechocki

Tak jak w sezonie zasadniczym sympatyków AZS UAM nie dziwiły łatwe zwycięstwa nad takimi drużynami, jak Morze Bałtyk Szczecin czy Olimpia Sulęcín, to w walce z zespołami Krispol Września czy Colman Kalisz sympatycy zespołu będą musieli trzymać mocno kciuki od pierwszego do ostatniego seta i za każdy zdobyty punkt. Już w sezonie zasadniczym półfinaliści dali się we znaki miejscowym. AZS został raz pokonany na parkiecie w Kaliszu i dwa razy w potyczce z Krispołem Września. Na szczęście awans do play-off nie był zagrożony, bo zespół UAM nie tracił punktów z resztą zespołów II ligi i szlifował formę na najważniejszą fazę rozgrywek.

Po dwóch zwycięstwach z Colmanem Kalisz (relacja dotyczy meczu piątkowego z 11 marca, a w sobotę 12 marca AZS ponownie pewnie zwyciężył z Kaliszem w stosunku 3-0), możemy z optymizmem patrzeć w przyszłość. Zakładamy bowiem optymistyczny scenariusz, że AZS UAM wygra w półfinale z Kaliszem i w finale zmierzy się z lokalnym rywalem z Wrześni.

Z OSTATNIEJ CHWILI...

Niestety proroczymi okazały się słowa wypowiedziane przez trenera Akademików Damiana Lisieckiego. Zespół KU AZS UAM w finale play-off II ligi, po zaciętej serii spotkań został pokonany przez zespół Krispol Września 3-2.

II runda play-off o miejsca 1-2

26.03.2011						
Krispol Września	AZS UAM Poznań	3:2	21:25, 18:25, 25:21, 27:25, 15:11	1:0		
27.03.2011						
Krispol Września	AZS UAM Poznań	1:3	15:25, 20:25, 25:18, 23:25	1:1		
02.04.2011						
AZS UAM Poznań	Krispol Września	3:1	25:23, 22:25, 31:29, 26:24	2:1		
03.04.2011						
AZS UAM Poznań	Krispol Września	1:3	18:25, 13:25, 25:22, 20:25	2:2		
06.04.2011						
Krispol Września	AZS UAM Poznań	3-0	25:16, 25:17, 25:23	3-2		

FOT. MACIEJ MECZYŃSKI

Sport i nauka: dobrana para

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Barbara Kudrycka oraz Minister Sportu i Turystyki Adam Giersz powołali Narodowy Program Rozwoju Sportu Akademickiego.

Promocja kultury fizycznej, finansowanie badań naukowych w sporcie i specjalne wsparcie studentów-sportowców - to najważniejsze cele wspólnej inicjatywy ministerstw. Wspólny projekt to także docenienie dotychczasowych sukcesów polskich sportowców z AZS. Dzięki programowi studenci zyskają wsparcie w dalszym rozwoju, aby mogli jak najlepiej reprezentować Polskę na imprezach o randze europejskiej i światowej. Pomoc skierowana zostanie też na naukowe aspekty przygotowań do rywalizacji sportowej, co pomoże w lepszym wykorzystaniu najnowszych osiągnięć badawczych w sporcie akademickim. Porozumienie to wpisuje się również w realizację rządowych Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego oraz w Strategię Rozwoju Kapitału Społecznego. Stanowi również wsparcie dla realizacji Strategii Rozwoju Sportu w Polsce do 2015 roku.

Program rozwoju sportu akademickiego prowadzony będzie w pięciu modułach:

- Promocja sportu w polskim środowisku akademickim
- Promocja polskiego sportu akademickiego w zagranicznym środowisku akademickim
- Studenci na Igrzyska
- Badania naukowe
- Infrastruktura sportu akademickiego

Za realizację trzech pierwszych odpowiedzialne jest Ministerstwo Sportu i Turystyki. Do zadań MNiSW należeć będzie natomiast finansowanie projektów badawczych, obejmujących badania naukowe, dotyczące rozwoju sportu akademickiego oraz jego monitorowanie, a także wspieranie uczelni wyższych w wyborze projektów w celu adaptacji małych obiektów oraz zakupu środków służących rozwojowi aktywności sportowej. Porozumienie zawarto do roku 2015.

źródło: Newsletter MNiSW

Wielka Majówka UAM 2011

MAJÓWKA W OGRODZIE BOTANICZNYM

1 maja (niedziela)

1. kiermasz ogrodniczy 9.00 - 17.00
2. imprezy plenerowe 10.00 - 16.00
3. **inauguracja Majówki g. 14.00 / ze względu na transmisję z Watykanu**
4. koncerty w zabytkowej hali 14.00 - 17.00
5. wystawa w pawilonie E-D i wykłady
6. wycieczki po parku 11.00-13.00 15-17.00
7. sprzedaż roślin 9.00 - 17.00

2 maja (poniedziałek)

1. kiermasz ogrodniczy 9.00 - 17.00
2. wycieczki po parku /oprowadzanie przez PTTK
3. imprezy plenerowe 11.-16.00

3 maja (wtorek)

1. kiermasz ogrodniczy 9.00 - 17.00
2. imprezy plenerowe 11.00 - 16.00
3. koncerty w zabytkowej hali 12.00 - 17.00
4. wystawa w pawilonie E-D i wykłady i oprowadzanie
5. gry planszowe 11.00-17.00
6. wycieczki po parku 10.00-12.00
14-16.00/oprowadzanie przez pracowników OB
7. zwiedzanie szklarni

7 maja (sobota)

KONCERT JUBILEUSZOWY

WYKONAWCY: CHÓR AKADEMICKI UAM, CHÓR KAMERALNY UAM, ORKIESTRA KAMERALNA POLSKIEGO RADIA „AMADEUS”

PROGRAM:

koncert poświęcony osobie Jana Pawła II
AULA UNIwersYTECKA, 19:00

DZIEŃ STUDENTA UAM W POZNAŃSKIM

MUZEUM NARODOWYM/ II EDYCJA

projekt skierowany do wszystkich studentów UAM, którzy w dniu 7 maja, po okazaniu legitymacji studenckiej, mogą skorzystać z wolnego wstępu na wszystkie ekspozycje stałe i czasowe do dziewięciu Oddziałów Muzeum Narodowego w Poznaniu.

Ponadto, w tym roku, w dniu 7 maja, MNP wspólnie z BliP przygotowuje specjalnie dla studentów kilka edukacyjnych tras oprowadzania studentów przez kuratorów MNP po zbiorach Galerii Malarstwa i Rzeźby.

MIEJSCA:

- MUZEUM NARODOWE W POZNANIU - wszystkie oddziały na terenie Poznania:
- 1) Galeria Malarstwa i Rzeźby, Al. Marcinkowskiego
  - 2) Muzeum Sztuk Użytkowych, Góra Przemysła
  - 3) Muzeum Historii Miasta Poznania, Ratusz, Stary Rynek
  - 4) Muzeum Instrumentów Muzycznych, Stary Rynek
  - 5) Muzeum Etnograficzne, ul. Grobla
  - 6) Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, Stary Rynek
- GODZ.: 11:00-18:00

FOT. MACIEJ MIECZYŃSKI

MUZEUM NARODOWE W POZNANIU - wszystkie oddziały na terenie Wielkopolski

- 1) Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie
  - 2) Zamek w Gołuchowie
  - 3) Pałac w Rogalinie
- GODZ.: 11:00-18:00

OGŁOSZENIE II EDYCJI KONKURSU

FOTOGRAFICZNEGO „UAM MOJĄ UCZELNIĄ”
POD HASŁEM „ŻYCIE AKADEMICKIE”

od marca do 15 maja

WYSTAWA „UNIwersYTET NA ZAMKU”

czasowe ekspozycje w różnych budynkach dydaktycznych uczelni przez cały rok, w tym w ośrodkach zamiejscowych
MIEJSCA: Kolegium Europejskie im. Jana Pawła II w Gnieźnie

8 maja (niedziela)

RAJD OGÓLNOUNIwersYTECKI DO PAŁACU W GOŁUCHOWACH

TRASY: piesza, rowerowa, samochodowa
MIEJSCA: start Pl. Mickiewicza /WNGiG

9 maja (poniedziałek)

WYKŁADY OTWARTE DEKADY JUBILEUSZOWEJ 2009-2019

PROGRAM:
dr Andrzej Gulczyński (Wydział Prawa i Administracji

UAM) - wykład pt. „Stare szaty dla nowego króla. O początkach Wszechnicy Piastowskiej.”

MIEJSCA:

SALA im. LUBRAŃSKIEGO, COLL. MINUS,
ul. Wieniawskiego 1
GODZ.: 17:00 - 18:30

PREMIERA FILMU Z CYKLU

„WYBITNE POSTACIE UNIwersYTETU”

- „KSIĄDZ PROFESOR STANISŁAW
KOZIEROWSKI - WSPÓŁZAŁOŻYCIEL
WSZECHNICZY PIASTOWSKIEJ”

scenariusz i realizacja: Joanna Malinowska

MIEJSCA:

SALA im. LUBRAŃSKIEGO, COLL. MINUS,
ul. Wieniawskiego 1
GODZ.: 18:30-19:00

09 -10 maja (poniedziałek, wtorek)

KONGRES KÓŁ NAUKOWYCH UAM

PROGRAM:

Kongres pod hasłem „Człowiek-Natura”, zaplanowano też prezentację dorobku Kół Naukowych i forum dyskusyjne nt. przyszłości kół naukowych.

MIEJSCA:

I dzień - poniedziałek: Collegium Iuridicum Novum, Al. Niepodległości 53,
II dzień - wtorek: AULA UNIwersYTECKA, COLL. MINUS, ul. Wieniawskiego 1
GODZ.: I dzień: 10:00 - 16:30; II dzień: 13:00 - 17:00

Z rodziną na festyn

Po raz pierwszy w historii naszego uniwersytetu w ramach „Dekady Jubileuszowej” odbędzie się festyn rodzinny. Pracowników, doktorantów, emerytów i rencistów UAM oraz ich rodziny zapraszamy do udziału w tym wydarzeniu.

Wśród atrakcji znajduje się m.in. koncert jazzowy, występy dzieci pracowników UAM, pokaz tańców ludowych czy tańca z ogniem. O dobrą zabawę dla najmłodszych uczestników festynu zadbają przedstawiciele Wydziału Studiów Edukacyjnych. Będzie można wziąć udział w warsztatach plastycznych, zagrać w trójwymiarowego „Chińczyka”, a nawet nauczyć się żonglowania. Swoją kondycję wszyscy chętni sprawdzą w konkursach i grach rekreacyjnych pod okiem pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Coś dla siebie znajdą amatorzy aerobiku przy muzyce, mini golfa czy nordic walking. Miłośników zwierząt z pewnością zaciekawia pokaz psów z Fundacji Mały Piesek Zuzi. Nie zabraknie także typowych dla festynów atrakcji, jak dmuchany zamek do skakania, klauni i wata cukrowa. Wydawnictwo Naukowe UAM umożliwi zakup książek naszych pracowników, a na stoisku Ogrodu Botanicznego będzie można zaopatrzyć się w prace wykonane podczas organizowanych w „Botaniku” warsztatów artystycznych. Na wszystkich będzie czekać poczęstunek w punktach małej gastronomii. Zabawa rozpocznie się w sobotę, 14 maja, o godz. 16 na Kampusie Morasko. Zakończenie planowane jest na godz. 20.

10 maja (wtorek)

KOLOKWIUM NAUKOWE „ZAŁOŻYCIELE UNIwersYTETU POZNAŃSKIEGO - PROFESOR JÓZEF KOSTRZEWSKI”

PROGRAM:

1. okolicznościowe wykłady
2. prezentacja wydawnictw i dokumentów poświęconych prof. Kostrzewskiemu (gablota)
3. prezentacja książek autorstwa prof. Józefa Kostrzewskiego

MIEJSCE:

SALA im. LUBRAŃSKIEGO, COLL. MINUS,
ul. Wieniawskiego 1
GODZ.: 15:00 - 18:00

11 maja (środa)

DZIEŃ SPORTU NA UAM

PROGRAM:

gry sportowe, gry rekreacyjne, wielobój rodzinny, gry i zabawy dla dzieci

MIEJSCE:

KAMPUS MORASKO, ul. Umultowska 89,
teren koło Wydziału Biologii
GODZ.: 10:00 - 16:00

ORGANIZATOR:

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU
Piotr Szafarkiewicz, tel. (61) 829 64 04,
519 340 535, e-mail: pszafar@amu.edu.pl
Jerzy Żeligowski, tel. (61) 829 64 02, 501 133185,
e-mail: jerzyzel@amu.edu.pl

INTERNATIONAL STUDENT DAY

PROGRAM:

1. przejazd rowerami z Placu Mickiewicza do Kampusu Morasko
2. debata z przedstawicielami Władz Rektorskich
3. piknik

MIEJSCE: PL. MICKIEWICZA, BUDYNEK WNPID

przy ul. Umultowskiej 89a
GODZ.: od 15:00

11-12 maja (środa, czwartek)

WIELKIE GRILLOWANIE

PROGRAM:

gry i zabawy sportowe, konkursy, występy studenckich zespołów muzycznych, gwiazda wieczoru

MIEJSCE:

KAMPUS MORASKO, ul. Umultowska 89
(tereny zielone przy stawie)
GODZ.: środa: od 15:00, czwartek: od 15:00

12 maja (czwartek)

TURNIEJ RYCERSKI

O LAUR „SIR ERASMUSA”

PROGRAM:

Plenerowa impreza edukacyjno-integracyjna, konkurencje drużynowe dla studentów,

w tym studentów zagranicznych, stoiska rzemieślników, koncert zespołu folkowego White Garden, inscenizacja bitwy i scenki fabularne z udziałem rycerzy

MIEJSCE:

KAMPUS MORASKO, ul. Umultowska 89 (tereny zielone przed Wydziałem Chemii w budowie)
GODZ.: 14:00 - 19:00

14 maja (sobota)

FESTYN RODZINNY UAM

KAMPUS MORASKO
GODZ.: 16:00 - 20:00

FESTIWAL KULTURY STUDENCKIEJ

„KULMINACJE”

PROGRAM:

16 maja (poniedziałek):

13:00 Rozpoczęcie Festiwalu, otwarcie wystaw prac artystycznych i wystawa fotografii Oiko Petersena „Downtown Collection” / bud. E.

14:00 - 15:30 Przedstawienia teatralne (WNS)

16:00 - 18:00 Przegląd reklamy telewizyjnej i teledysków /Sala Kinowa

18:00 Koncert choreografii muzyki w wykonaniu studentek WSE oraz Zespołu Plastyki Ruchu „Ruchome słowa” akcenty związane z interpretacją utworów Miłosza w zw. z rokiem Czesława Miłosza / plener lub aula

19:00 Pokaz tańca i sztuk walki /plener (WNS)

20:00 Wieczór poetycki /aula

17 maja (wtorek):

11:30 Spotkanie z Markiem Jakubowskim

13:00 Przegląd kapel /aula

14:00 Warsztaty tańca afrykańskiego, sala gimnastyczna 19:00 Koncerty gwiazd WNS /aula

Imprezy towarzyszące:

9:00-14:00 Ambulans do pobierania krwi;

Gra terenowa

18 maja (środa):

10:00 Warsztaty teatroterapeutyczne „Po prostu jestem” z udziałem osób niepełnosprawnych intelektualnie, prowadzone przez mgr Agatę Rappe.

11:30 wystawa pokonkursowa III Międzywydziałowego Konkursu Plastycznego studentów WSE i WNS pt. Inspiracje i kontestacje, z cyklu „Impresje studenckie” (galeria WSE)

12:30 Aukcja prac plastycznych studentów WSE, (galeria WSE)

13:00 Warsztaty

17:00 Koncert Zespołu Edimerkury&Intima /aula

19:00 Musical Chicago

MIEJSCE:

KAMPUS SZAMARZEWO

GODZ.: pon: 13:00 - 21:00, wt: 11:30-21:00,

śr: 10:00-21:00

Po raz czternasty „Uczymy się od najlepszych”

Pokazem mody, inspirowanej budową komórek zainaugurowano we wtorek 29 marca XIV Poznański Festiwal Nauki i Sztuki. Przez trzy dni osiem poznańskich uczelni i instytut PAN w różnych miejscach miasta prezentowali blisko 600 wydarzeń popularno - naukowych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, każda uczelnia otrzymała jeden dzień Festiwalu na zaprezentowanie swoich osiągnięć, badań i możliwości. Dla UAM przewidziano środę, 30 marca. Formuła Festiwalu obejmuje szeroką gamę imprez: wystawy, wykłady, prezentacje, pokazy, warsztaty, laboratoria, seminaria, dyskusje panelowe, zajęcia w terenie, happeningi, sesje plakatowe i pokazy filmowe.

Poznański Festiwal Nauki i Sztuki stara się udowodnić, że uczelnie nie kończą się na murach, okalających ich budynki. Szkoły wyższe zawsze były otwarte na współpracę z szerokim gronem odbiorców, pełniąc w nim ważną rolę edukacyjną, opiniotwórczą i kulturotwórczą, dlatego organizujemy ten festiwal - powiedziała Karolina Warpachowicz, asystentka dyrektora festiwalu.

- Środowisko akademickie Wielkopolski bardzo zintegrowało się dzięki tej wspólnej inicjatywie - podkreśla dr Jacek Radomski, dyrektor festiwalu - *Coraz częściej i śmiało zaczęto mówić, że Poznań to jednak prawdziwe miasto akademickie. Festiwal zadziałał też jako katalizator innych ciekawych inicjatyw, cieszących się olbrzymim zainteresowaniem. Wymienię tu chociażby Noc Naukowców. Wzrosło zainteresowanie bezpośrednimi spotkaniami z naszymi uczonymi i pojawiły się specjalne programy w telewizji. Składam wyrazy uznania wszystkim organizatorom tych pięknych imprez.*

Ponadto bogactwo propozycji wydziałowych umożliwiło włączenie do Festiwalu studentów. Około 50 kół naukowych uczestniczących w Festiwalu to liczba już znacząca; ostatniego słowa jednak jeszcze nie powiedzieliśmy. Pamiętajmy też o niżu demograficznym i o czekającej nas bitwie o przyszłych studentów. Setki autokarów i pełne sale, wypełnione młodzieżą, z pewnością przyczyniają się do podejmowania decyzji o tym, gdzie studiować, co dla siebie wybrać.

Prezentacje zakończyło w czwartek otwarcie wystawy „Poznań w wyobraźni Ryszarda Horowitza” na Politechnice Poznańskiej.

A oto niektóre z wielu festiwalowych propozycji UAM:

- **Mater semper certa est** - analiza ojcostwa (Wydział Biologii UAM).

Często wielu panów nurtuje pytanie: czy to na pewno moje dziecko?! W wykładzie podjęto próbę obalania mitów dotyczących ojcostwa, pamiętając jednak o tym, że tylko matka jest pewna na 100%. (Anna Kolodziejczak, Grzegorz Nowicki)

- **Była sobie komórka** (Wydział Biologii UAM).

Od ameb po nietoperze, wszystkie organizmy zbudowane są z komórek, misternych maszyn, zdolnych do wszystkich podstawowych procesów życiowych. Już ciekawski Galileusz, używając

szkieł powiększających, dostrzegł analogię między budową i funkcją pojedynczej komórki, a całymi ich zespołami, tworzącymi otaczający nas makroświat. Dzięki wybitnym uczynom oraz osiągnięciom współczesnej techniki, można się było przekonać, jak intrygująca potrafi być pojedyncza komórka. Jak wybarwić poszczególne organelle komórkowe? Dlaczego marchew jest pomarańczowa? Jak wyglądają komórki kamienne w owocu gruszy? Czy chloroplasty są zdolne do przemieszczania się? Na te i inne pytania odpowiadano podczas warsztatów z histologii roślin.

(Jagoda Bąk, Robert Fischer, Marta Gołębiwska, Katarzyna Melaniuk, Irena Rabęda)

• **Parszywa trzynastka** (Wydział Biologii UAM).

Parazytologia to istotna dziedzina nauk biologicznych. Organizatorzy warsztatów postanowili więc przybliżyć „sylwetki” trzynastu pasożytów, zasługujących na uwagę, czy to ze względu na stopień zagrożenia, czy też popularność. Pasożyty przedstawiono podczas wykładu wstępnego, a następnie podczas zajęć praktycznych, takich jak m. in. wykonywanie preparatów. Można też było sprawdzić swoją wiedzę w konkursie. (Mateusz Chrzanowski, Daria Grobys, Agnieszka Hartwig, Żaneta Kołodziejska, Hanna Nowak, Tomasz Tymcio, Filip Wojciechowski, Natalia Pacholska)

• **W poszukiwaniu Poznania. Gra miejska** (Wydział Nauk Społecznych UAM).

Proponowane przedsięwzięcie łączyło w sobie cechy gry miejskiej i warsztatów poświęconych historii i współczesności Poznania. Uczestnicy gry podzieleni zostali na 2-3 osobowe zespoły, rywalizujące ze sobą w ramach zadań, z których każde odbywało się w innym punkcie Poznania, istotnym z punktu widzenia historii miasta. Poszczególne zadania nawiązywały do charakteru i/lub historii miejsca, w którym się odbywały. Przykładowe zadania to np. odszukanie budynków na podstawie ich opisów, kolekcjonowanie wskazówek, ukrytych przy różnych pomnikach, porównywanie budynków z ich archiwalnymi zdjęciami i wskazywanie zmian etc. Proponowana gra łączyła więc rywalizację ze zdobywaniem mało

FOT. 3X MACIEJ MIĘCZYŃSKI

znanych, a interesujących informacji na temat historii Poznania. (Łukasz Rogowski, Agata Maj, Bartosz Jamniak)

• **Co ty wiesz o swoim głosie?** (Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM).

Jak powstaje głos? Jakie są jego cechy? Co wpływa na jakość głosu? Co pomaga głosowi, a co mu szkodzi? Czy można stracić głos? W jaki sposób pracować głosem, by służył nam jak najdłużej? Na te pytania i szereg innych odpowiadała dr Ewa Kaptur z Pracowni Leksykologii. opr. len

A u l a k o n c e r t o w a

FOT. MAGIELI MIECZYŃSKI

• Don Kichot wg Cervantesa był (4. III) kolejnym bohaterem filharmonicznego serialu „Literatura w muzyce”. Ilustrację słowa wprowadzającego prof. Przemysław Czapliński (wygłoszonego na schodach foyer auli), stanowiły tym razem utwory: Francisco A. Barbieriego, Maurice Ravela, Ludwiga Minkusa i Richarda Straussa. W trzech króciutkich Pieśniach Ravela „Don Quichotte a Dulcinee”, solistą był znany brytyjski baryton George von Bergen. Jednak pełnię satysfakcji słuchaczom sprawił dopiero Poemat symfoniczny „Don Quixote” Straussa z rewelacyjnym, niemiecko-japońskim wiolonczelistą Danjulo Ishizaka i poznańską, świetną altowiolistką Karoliną Lewińską - Bąk. Filharmonicy pod batutą Michała Dworzyńskiego też dołożyli sporo starań, by ta nadzwyczajna, dźwiękowa opowieść o błędnym rycerzu zabrzmiała efektownie i przekonująco.

• Zróżnicowane rytmy wypełniły marcowy (6. III) program Orkiestry Kameralnej PR "Amadeus" pod dyr. Agnieszki Duczmal. Po Suicie Jazzowej Norwega Monsa Leidvina Takle, zabrzmiał piękny Koncert fletowy XVIII-wiecznego Katalończyka Joana Baptisty Pia z doskonałym, hiszpańskim solistą Claudim Arimany, grającym na złotym instrumencie legendarnego Jeana Rampala. Nadzwyczajność artysty i jego fletu utwierdził także bis: fragment z opery "Orfeusz i Eurydyka" W. Glucka. Natomiast po przerwie Chór Kameralny UAM, jak zwykle perfekcyjnie przygotowany przez prof. Krzysztofa Szydłusa oraz wyborni soliści: Katarzyna Hołysz (mezzosopran), Klaudiusz Baran (bandoneon) i Dorota Frąckowiak - Kapala (fortepian), a także smyczki „Amadeusa” - zaprezentowali Misantango, czyli Mszę z Buenos Aires; utwór 45-letniego kompozytora argentyńskiego Martina Palmieriego, łączący tango z jazzem i europejską klasyką.

• Na bardzo oryginalny też wieczór (8. III), zaprosiło do auli, głównie studentów, uniwersyteckie Koło Naukowe Kultury Współczesnej „AURORA”. II Koncert Rektorski z cyklu „Po Chopinie przed Wieniawskim” należał do wokalnie-instrumentalnego zespołu „DAGA BAND” (na zdjęciu).

• Przed słuchaczami Koncertów Poznańskich (12. III) Filharmonia postawiła kolejne wyzwanie; 411. edycję tego cyklu wypełniły dwa znamienite, lecz zarazem bardzo trudne w odbiorze dzieła: I Koncert skrzypcowy Dymitra Szostakowicza i IV Symfonia Johanna Brahmsa. Dzięki jednak autentycznej kreacji odwrotczej 30-letniego Marcina Suszyckiego, koncertmistrza naszych filharmoników, przesycona pesymizmem i tragizmem muzyka zyskała aplauz nie tylko licznych fanów solisty przybyłych do auli, lecz - za ich przykładem - również całego audytorium. Nadspodziewanie życzliwie przyjęto też elegijną i pełną melancholii ostatnią symfonię Brahmsa. Dyrygował Marek Pijarowski. Komentarzem ułatwił strawienie tej ogromnej dawki dźwięków Krzysztof Szaniecki.

• Odrabiając wieloletnie zaległości w obcowaniu z twórczością Gustava Mahlera, (18. III) Filharmonia sprawiła podwójną radość miłośnikom jego muzyki. Cztery „Pieśni wędrownego czeladnika”, jedno ze sztandarowych dzieł kompozytora i poety, wykonał Artur Ruciński. Młody śpiewak o bodaj najpiękniejszym w tej chwili głosie barytonowym w Polsce, ogromnie ceniony zwłaszcza w Niemczech i Austrii, każdym występem potwierdza swój wszechstronny talent i kulturę wykonawczą. Orkiestra pod batutą Pawła Przytockiego, szefa filharmoników krakowskich, otworzyła wieczór bardzo rzadko słyszaną Mahlerowską Suitą, złożoną z części dwóch suit Jana Sebastiana Bacha (wśród nich powszechnie znanych fragmentów: Badinerie i Aria na strunie G), a zamknęła też dość znanymi i efektownymi Wariacjami „Enigma” Edwarda Elgara, czołowego twórcy XX-wiecznej muzyki angielskiej.

• Wielkiego formatu pianista Nikolai Demidenko, Rosjanin z brytyjskim paszportem, (25. III) fenomenalnie wykonał III Koncert Sergiusza Prokofiewa, najpopularniejszy z pięciu koncertów fortepianowych, doskonale łączący wszystkie charakterystyczne elementy twórczości kompozytora. Do sukcesu solisty w dużym stopniu dopisali się również filharmonicy pod batutą Łukasza Borowicza. Poruszającymi zaś bisami solowymi - Nokturnem cis-moll Chopina i Sonatą Scarlattiiego - artysta dopełnił obrazu swej wszechstronnej wirtuozerii. Natomiast po przerwie orkiestra wprowadziła słuchaczy znów w świat związków literatury z muzyką. Szekspirowski "Hamlet" - w bardzo rzadko grywanej Uwerturze - fantazji Piotra Czajkowskiego, a potem w suicie Dymitra Szostakowicza, opartej na tematach z muzyki do filmu „Hamlet” G. Kozincewa - na pewno inspirował melomanów m.in. do szukania odpowiedzi na słynne pytanie: „być albo nie być?”. Wokół tej myśli snuł też swą opowieść anegdotycznie - filozoficzną Krzysztof Zanussi, konferansjer koncertu, mimo iż na początku (przewrotnie?) przytoczył sentencję: „Błogosławieni, którzy nic nie mówią, kiedy niewiele mają do powiedzenia.”

• Miłośnicy jazzu mieli (29. III) kolejną okazję spotkania z Chickiem Coreą, czołowym (niektórzy mówią: najlepszym) pianistą jazzowym świata. Amerykański muzyk i kompozytor wystąpił w duecie ze znakomitym wibrafonistą Gary Burtonem. (rp)

Modlitwa nad miastem

W ostatnią niedzielę przed Wielkim Postem (6 III) w wypełnionej katedrze poznańskiej w ramach cyklu Verba Sacra mnisi i mniszki z Monastycznych Wspólnot Jerozolimskich z Warszawy przez ponad półtorej godziny modlili się za wszystkich mieszkańców miast, a w szczególności Poznania. A potem ks. Ireneusz Szwarz odprawił Mszę św. w intencji zmarłych aktorów: Krystyny Feldman, Gustawa Holoubka, Krzysztofa Kolbergera, Henryka Machalicy, Mariusza Sabiniewicza, Janusza Zakrzeńskiego i Zbigniewa Zapasiewicza oraz autorów komentarzy cyklu Verba Sacra. Homilię wygłosił ks. prof. Jan Kanty Pytel (WT UAM).

Oaza w mieście

Pierwsze Monastyczne Wspólnoty Jerozolimskie zostały założone 1 listopada 1975 r. w Paryżu, w kościele św. Gerwazego. Ich założyciel o. Pierre-Marie Delfieux podczas dwuletniego pobytu na Saharze usłyszał Boże wezwanie do prowadzenia życia monastycznego w sercu miast, które stały się współczesnymi pustyniami, „ziemią rodzącą cierń i oset” - miejscem cierpienia wielu ludzi z powodu samotności, zagubienia sensu życia i zderzenia z pokusami. Nazwa wspólnot nawiązuje do umiłowanego przez Boga świętego miasta Jeruzalem.

Wielu ludzi, zmęczonych zgiełkiem miasta, wyprowadza się za jego rogi, jednak nie wszystkim jest to dane. Z drugiej strony to nie sztuka uciec w lepsze warunki, ale sztuką jest żyć w zgodzie z samym sobą i wyznawanymi wartościami, mieszkając w mieście. Taki cel stawiają sobie zatwierdzone przez Kościół żeńskie i męskie instytuty zakonne, które starają się świadectwem braterskiej miłości i pięknem sprawowanej liturgii tworzyć pośród anonimowości miasta oazy ciszy i modlitwy. Mnisi i mniszki pełnią rolę „stróżów” miasta, którzy czuwają nad nim, a jednocześnie starają się je otworzyć na

wartości duchowe, wieczne. Na co dzień żyją rytmem miasta, bo tu mieszkają i pracują, zarabiając na własne utrzymanie. Przy czym w geście solidarności z tymi, którzy cierpią z braku pracy, oraz by unikać wzbogacania się, a jednak zarobić na swoje utrzymanie i by mieć czas na życie we wspólnocie i na osobistą modlitwę, pracują tylko na pół etatu. Żyjąc rytmem miasta, starają się żyć zgodnie z prośbą Jezusa: „Ojcze, nie proszę, abyś ich zabrał ze świata, ale byś ich ustrzegł od złego” (J 17,15).

Poza Paryżem Wspólnoty Jerozolimskie, skupiające przedstawicieli 30 narodowości, działają m.in. w takich miastach jak: Strasburg, Bruksela, Florencja, Montreal, Rzym, Kolonia, Vézelay czy Mont Saint Michel. W kwietniu 2010 r. wspólnoty zaczęły też działać w Warszawie.

W sercu miast, w sercu Boga

„Na horyzoncie jak okiem sięgnąć świat betonu./ Pod nogami, dokądkolwiek nie pójść, świat betonu./ a w sercu tęsknota za utraconym rajem” - opisywali życie na betonowej pustyni miasta mnisi i mniszki z MWJ. „Miasto:/ setki tysięcy, miliony bijących serc/ ludzi mijanych w pośpiechu./ zamkniętych w swoim świecie./ przes-

traszonych, zniechęconych, umęczonych,/ nieustannie biegnących w pogoni za czasem./ za utraconym rajem” - charakteryzowali mieszkańców miast. Toteż obecnie to, czego pierwsi mnisi szukali na pustyni - zmierzania się z pokusami i prawdziwego spotkania z Bogiem - można znaleźć w mieście: „W sercu miast będziesz wiódł podwójną walkę: dla Boga i przeciw złu. Otrzymasz tam podwójną łaskę: spotkania z Bogiem i oczyszczenia z grzechu. Będzie ono miejscem twoich zmagania i kontemplacji”. Według członków Wspólnot życie monastyczne nie stoi w sprzeczności ze współczesnym zjawiskiem urbanizacji. Goście z Warszawy przypominali, że miasto w Biblii było miejscem ważnych wydarzeń: „W mieście Jezus zmierzył się z szatanem i zwyciężył go ostatecznie./ W mieście żyła Maryja, nauczał Jezus, apostołowie głosili Ewangelię, wzywając do nawrócenia, poczynając od Jeruzalem./ W mieście prorokowali prorocy, kapłani składali ofiary, mędrcy przemawiali...” (Księga życia Jeruzalem). W mieście zatem można odnaleźć swoje miejsce i realizować powołanie.

Danuta Chodera-Lewandowicz

PŁYTY ZŁOTEJ KOLEKCJI VERBA SACRA

Do nabycia:

Księgarnia Uniwersytecka Fundacji UAM
Poznań, ul. Zwierzyniecka 7, tel., faks 61 8470281
e-mail: wanda@ksiegarnia-uam.win.pl

www.verbasacra.pl

POZNAŃSKA KSIĘGARNIA RA AKADEMICKA

Oferuje bogaty wybór książek naukowych,
popularnonaukowych, literatury pięknej
oraz innych publikacji w korzystnych cenach.

Zapraszamy: pon - pt 10 - 17
Collegium Maius , ul. Fredry 10, Poznań
tel. 61 852 42 93
akademicka@ksiegarniaonline.pl

www.ksiegarniaonline.pl